

2 САМУЇЛА

Розділ: **1** 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24

РОЗДІЛ: 1

По смерті Саула Давид, повертаючись по розгромі амалекитян, перебув два дні в Ціклазі.

² Аж ось третього дня приходить чоловік із табору, від Саула; одіж на ньому розірвана, а голова порохом покрита. Приступивши до Давида, він припав обличчям до землі й поклонився.

³ Спитав його Давид: “Звідки ти прийшов?” А той йому відповів: “Я врятувався з ізраїльського табору.”

⁴ Давид спитав його: “Що там сталося? Повідай мені.” А той мовив: “Військо втекло з бою, й багато з війська полягло; та й Саула з сином Йонатаном нема в живих.”

⁵ Тоді спитав Давид юнака, що приніс йому вістку: “Як ти знаєш, що Саул і його сини неживі?”

⁶ Юнак-звістовник на те: “Я був випадком на горі Гільбоа, коли ж дивлюсь - Саул оперся об свій спис, а колісниці й комонники на нього натискають.

⁷ Він обернувся назад, й побачивши мене, кликнув до мене; я ж відповів: Я тут.

⁸ І він спитав мене: Хто ти? Я відповів йому: Я амалекитянин.

⁹ Сказав він тоді до мене: Приступи но до мене та й убий мене, бо тривога смертна мене огорнула, хоч і життя ще все в мені.

¹⁰ І приступив я й завдав йому смерть, бо знав, що він не переживе своєї поразки. Далі я зняв у нього з голови царський вінець і запинку з руки та й оце приніс сюди моєму панові.”

¹¹ Тоді Давид ухопився за свою одежу й роздер її, а й усі люди, що були при ньому.

¹² І сумували, плачучи, й постили до вечора за Саулом, за його сином Йонатаном, за Господнім народом і за домом Ізраїля, вони бо полягли від меча.

¹³ Давид спитав юнака-звістовника: “Звідки ти?” А той: “Я син амалекитянина, поселенця.”

¹⁴ Давид сказав до нього: “Як же ти не боявся простягти руку, щоб убити помазаника Господнього?”

¹⁵ Кликнув Давид до одного зо слуг і звелів: “Приступи до нього й убий його!” Той рубнув, і вмер він.

¹⁶ Давид сказав до нього: “Кров твоя на твоїй голові, бо твої уста свідчили проти тебе, коли ти сказав: Я вбив Господнього помазаника.”

¹⁷ Давид співав тужливу пісню над Саулом і над його сином Йонатаном;

- ¹⁸ він учинив так, щоб навчити синів Юди, - вона записана в "Книзі Праведного", - тож примовляв він:
- ¹⁹ "Ой, слава твоя, Ізраїлю, лежить прошита стрілами на твоїх горах! Як же то полягли хоробрі?"
- ²⁰ Не оповідайте про це в Гаті, не звіщайте по вулицях Аскалону, щоб не раділи дочки філістимлян, щоб дочки необрізаних не веселились!
- ²¹ Ой Гільбоа-гори! Ані роса, ні дощ нехай на вас не спадає, о поля смерти, бо там запламлений був щит хоробрих, щит Саула, не помазаний олією ніколи,
- ²² лише кров'ю пораних, туком хоробрих. Лук Йонатана не повертався назад ніколи, ні меч Саула - не повертався намарно.
- ²³ Сауле та Йонатане, любі та милі, і за життя й по смерті нерозлучні! Вони були понад орлів прудкіші, сильніші понад левів.
- ²⁴ Дочки Ізраїля, ридайте над Саулом, що одягав вас у пурпуру й дорогі тканини, чіпляв вам на одержу золоті прикраси.
- ²⁵ Як полягли хоробрі в битві? О Йонатане, смерть твоя зранила мене важко.
- ²⁶ Тужу я за тобою, мій брате Йонатане! Ти був для мене такий милий! Твоя любов була мені дорожча, ніж любов жіноча.
- ²⁷ Як полягли хоробрі, як загинуло військо знеаряддя?"

РОЗДІЛ: 2

Після того Давид спитав у Господа, кажучи: "Чи йти мені в якесь місто Юди?" І Господь відповів йому: "Йди!" Давид спитав: "Куди йти?" Господь відповів "До Хеврону."

- ² І рушив туди Давид з обидвома своїми жінками, Ахіноамою з Єзреела та Авігайлою, вдовою по Навалі, з Кармелю.
- ³ І людей, що були з ним, Давид привів кожного з його родинною, і вони осілись по містах Хеврону.
- ⁴ І прийшли мужі Юди й помазали там Давида царем над домом Юди. Давидові переказали, що мужі Явеш-Гілеаду поховали Саула.
- ⁵ Тоді Давид вислав послів до людей Явеш-Гілеаду, щоб їм сказати: "Будьте благословенні Господом за той учинок милосердний, що зробили володареві своєму Саулові, що його поховали.
- ⁶ Нехай же Господь вам відплатить милосердям і добротою. Я теж зроблю вам ласку за те, що так ви вчинили.
- ⁷ Тільки ж тепер будьте сильні й відважні, бо Саул, ваш пан, умер, і дім Юди помазав мене царем над собою."
- ⁸ Авнер же, син Нера, начальник Саулового війська, взяв Саулового сина Ішбаала й привів його в Махнаїм
- ⁹ та й зробив його царем над Гілеадам, над ашуріями, над Єзреелем, Ефраїмом, Веніямином -над усім Ізраїлем.
- ¹⁰ Сорок років було Ішбаалові, синові Саула, як він став царем над Ізраїлем, і царював два роки. Лише дім Юди був за Давидом.
- ¹¹ Час Давидового царювання в Хевроні над Юдою був 7 років і 6 місяців.
- ¹² Вийшов Авнер, син Нера, зо слугами Ішбаала, сина Саула, з Махнаїма на Гівеон.
- ¹³ Так само двигнувся Йоав, син Церуї, зо слугами Давида, і зустрінулись вони коло

гівеонського ставу, й засіли одні по цім боці ставу, а другі по тім боці ставу.

14 І каже Авнер до Йоава: “Нехай юнаки встануть і борються перед нами.” Йоав же: “Хай виступлять.”

15 Тоді встали, й відчислено: дванадцять від Веніямина та Ішбаала, сина Саула, і дванадцять зо слуг Давидових.

16 Кожний ухопив свого противника за голову й встромив йому меч в бік, і всі вони полягли разом. І прозвано те місце “Поле Боків”, що в Гівеоні.

17 Того дня була вельми запекла битва, й Авнера з людьми Ізраїля розбили слуги Давида,

18 Були ж там три сини Церуї: Йоав, Авішай та Азаел. Азаел був легконогий, мов та газеля в полі.

19 Він гнався за Авнером і, женучися за ним, не звернув ані праворуч, ні ліворуч.

20 Обернувся Авнер та й каже: “Це ти, Азаеле?” Той відповів: “Я.”

21 Тоді Авнер до нього каже: “Зверни праворуч або ліворуч, накинься на якогось із молодих людей і візьми в нього собі зброю.” Та Азаел не хотів його покидати.

22 Каже тоді Авнер ще раз до Азаела: “Відступись від мене, для чого б мав єси полягти на землі? І як тоді погляну твоєму братові Йоавові в вічі?”

23 Але що той не хотів відступити, Авнер другим кінцем спис вдарив його в живіт так, аж спис вистромився йому ззаду; і повалився той і вмер на місці. Всі, що приходили до місця, де повалився Азаел мертвим, зупинялись.

24 Йоав же та Авішай гналися за Авнером далі й, як заходило сонце, дійшли до горба Амми, перед Гіяхом, що на дорозі в Гівеон-пустиню.

25 Зібралися тоді сини Веніямина коло Авнера й, збившись в одну лаву, стали на верху одного горба.

26 Авнер озвався до Йоава: “Чи то ж повік меч має жерти? Хіба не знаєш, що кінець його гіркий? Доки отягатимешся наказати людям, щоб припинили гнатися за братами?”

27 І відрік Йоав: “Так певно, як живе Бог! Як би ти не заговорив, то ці люди лиш насвітанку перестали б гнатись кожний за своїм братом.”

28 І велів Йоав засурмити, й усе військо зупинилось і вже не гналось більше за Ізраїлем, і боротьба припинилась.

29 Авнер зо своїми людьми йшов усю ту ніч через Араву; перейшли через Йордан, пройшли цілий Бітрон і прийшли в Махнаїм.

30 Йоав же, облишивши погоню за Авнером, зібрав усе військо, й бракувало зо слуг Давида дев'ятнадцять чоловік, крім Азаела.

31 Слуги ж Давида побили з веніяминян, тобто з людей Авнера, триста шістдесят чоловік.

32 А Азаела взяли й поховали в батьківському гробовищі, що у Вифлеємі. Йоав зо своїми людьми йшов усю ніч і вдосвіта прибув у Хеврон.

РОЗДІЛ: 3

Війна між домом Давида й між домом Саула тяглася довго, та Давид дедалі більше закріплювався, а дім Саула дедалі слабшав.

2 І народилися Давидові сини в Хевроні: перворідень його був Амнон від Ахіноами з Єзреелу,

- ³ другий Кілеав від Авігайли, вдови по Навалі з Кармелю, третій Авесалом, син Маахи, дочки Талмая, царя Гешуру,
- ⁴ четвертий Адонія, син Хаггіти, п'ятий Шефатія, син Авітали,
- ⁵ шостий Ітреам від Егли, жінки Давидової. Ці народились у Давида в Хевроні.
- ⁶ Тим часом як тяглась війна між домом Саула й домом Давида, Авнер вбився у силу в домі Саула.
- ⁷ Була ж у Саула наложниця на ім'я Ріцпа, дочка Айї. Ішбаал, син Саула, сказав Авнерові: "Чому ти ввійшов до наложниці мого батька?"
- ⁸ Розсердивсь Авнер на слова Ішбаала вельми й мовив: "Хіба я песиголовець? Понині постійно чиню я добро домові Саула, батька твого, його братам та його приятелям, і не допустив, щоб ти потрапив у руки Давида, а ти тепер ще мені докоряєш за жінку!"
- ⁹ Хай Бог Авнерові відплатить та ще й причинить, коли я не зроблю Давидові того, в чому Господь йому поклявся:
- ¹⁰ заберу від дому Саула царство й поставлю престол Давида над Ізраїлем і над Юдою від Дану аж до Версавії."
- ¹¹ І не зваживсь Ішбаал відповісти Авнерові ні слова, бо він боявся його.
- ¹² Послав Авнер послів до Давида сказати йому: кому, мовляв, належить край? А далі: "Уклади союз з мною, й моя рука буде з тобою, щоб повернути до тебе всього Ізраїля."
- ¹³ Той відповів: "Добре! Укладу союз із тобою, тільки одного вимагаю я від тебе: ти не побачиш мого обличчя, якщо не приведеш Міхаль, дочку Саула, коли прибудеш побачитися з мною."
- ¹⁴ Давид послав послів до Ішбаала, сина Саула, сказати: "Віддай мені мою жінку Міхаль, що я здобув собі за сотню філістимлянських передніх шкірок."
- ¹⁵ Тоді Ішбаал послав, щоб її взяти в її чоловіка Палтієла, сина Лаїша.
- ¹⁶ Чоловік її проводжав її, плачучи в дорозі аж до Бахуріму. Тоді Авнер сказав до нього: "Іди, повертайсь!" І той повернувся.
- ¹⁷ Авнер увійшов у переговори з старшими Ізраїля й промовив: "Давно вже ви бажали собі Давида царем над собою.
- ¹⁸ Беріться, отже, тепер до діла, бо Господь так сказав був про Давида: Рукою слуги мого Давида я визволю народ мій Ізраїля з рук філістимлян та всіх ворогів його."
- ¹⁹ Говорив Авнер також і з Веніямином, а потім пішов у Хеврон переказати Давидові про все, що ухвалив Ізраїль і весь дім Веняміна.
- ²⁰ Як же Авнер у товаристві двадцятьох мужів прибув до Давида в Хеврон, Давид справив Авнерові і мужам, що були з ним, бенкет.
- ²¹ І каже Авнер до Давида: "Ось я готовий піти й зібрати всього Ізраїля до мого володаря царя: вони укладуть союз із тобою, й ти царюватимеш над усім, як лиш твоя душа захоче." І відпустив Давид Авнера й він пішов у мирі.
- ²² Аж ось прийшли слуги Давида з Йоавом із якогось походу й принесли велику здобич. Авнера ж не було вже в Давида в Хевроні, бо Давид відпустив його, й той пішов собі був у мирі.
- ²³ Коли повернувся Йоав із військом, що було при ньому, Йоавові сказали: "Авнер, син Нера, був у царя, та цей відпустив його, й він пішов у мирі."
- ²⁴ Тоді Йоав увійшов до царя й каже: "Що ти вчинив? Авнер прийшов до тебе, чому ж ти його відпустив і він пішов?"

- 25** Чи ти ж не знаєш Авнера, сина Нера? Таж він прийшов був, щоб тебе обманути, щоб спізнати твої виходи й входи і довідатись про все, що дієш!"
- 26** І коли Йоав вийшов від Давида, послано гінців за Авнером, і завернули його від Сіра-криниці, а Давид не знав про це.
- 27** Як же повернувся Авнер у Хеврон, Йоав відвів його набік від воріт, наче б із ним поговорити тайно, й тут ударив його в живіт, і він умер за кров Азаела, брата Йоава.
- 28** Довідався про це Давид пізніше й мовив: "Невинен я і моє царство перед Господом повіки за кров Авнера, сина Нера.
- 29** Нехай вона впаде на голову Йоава й на всю родину його батька! Нехай у домі Йоана не переводяться ніколи такі, що недугують на течиво чи на проказу, ті, що лиш до веретена здатні, що падають від меча або сидять без хліба!"
- 30** Йоав і його брат Авішай стратили Авнера за те, що він убив їхнього брата Азаела в бою під Гівеоном.
- 31** І повелів Давид Йоавові й усім людям, що були при ньому: "Пороздирайте на собі одежу, підпережіться волоссями й йдіть перед Авнером, голосивши." Та й цар Давид ішов за марами позаду.
- 32** І як Авнера поховали в Хевроні, плакав цар у голос над гробом Авнера. Та й також увесь народ плакав.
- 33** Цар співав таку плачевну пісню над Авнером, кажучи: "Чи то ж смертю безумного мусів Авнер умирати?"
- 34** Руки тобі не зв'язано, ноги тобі не скуто кайданами. Ти поліг, як полягають від розбишаків!" І плакав за ним увесь народ ще більше.
- 35** Ввесь народ, поки був день, прийшов просити Давида, щоб їв щось, та він закликав: "Хай мені Бог відплатить і гіршим, коли я буду їсти хліб або щось інше перед заходом сонця."
- 36** Довідався про те народ, і воно було йому довподоби, та й усе, що цар чинив, подобалось людям.
- 37** Увесь народ і ввесь Ізраїль того дня впевнився, що то не з волі царя вбито Авнера, сина Нера.
- 38** Цар сказав своїм слугам: "Чи знаєте, що цього дня поліг князь і великий муж у Ізраїлі?"
- 39** Я нині ще слабкий, хоч і помазаний на царя, а ті люди, сини Церуї, сильніші за мене. Нехай Господь відплатить по заслугі тому, хто чинить зло!"

РОЗДІЛ: 4

Коли Ішбаал, син Саула, довідався, що Авнер умер у Хевроні, опустив руки, й увесь Ізраїль засмутився вельми.

2 Було ж у Ішбаала, сина Саула, два мужі, ватажки відділів: один на ім'я Баана, а другий - Рехав, сини Ріммона з Беероту, з потомків Веніямина, бо й Беерот прилічено до Веніямина,

3 бо бееротії втекли в Гіттаїм, де перебували як поселенці по цей день.

4 Був же в Йонатана, сина Саула, син, що став кривий на ноги. Було йому п'ять років, як прийшла з Єзреелу вістка про Саула та Йонатана. Вхопила його тоді нянька та й утекла. Коли в поспіху втікала, впав він та й окривів. Звали його Мерібаал.

5 Отож сини Ріммона з Беероту, Рехав і Баана, пустилися в дорогу й прибули під час

денної спеки в дім Ішбаала, саме як він відпочивав після обіду.

⁶ Коли одвірниця дому, чистивши пшеницю, закуняла та й заснула, підкрались Рехав і брат його Баана.

⁷ Ввійшли вони в дім, де той лежав собі на ліжку в спочивальні, вбили його на смерть, відтяли голову і, взявши голову з собою, йшли всю ніч дорогою Арава,

⁸ та й принесли голову Ішбаала Давидові в Хеврон і промовили до царя: “Отут голова Ішбаала, сина Саула, ворога твого, що чигав на твоє життя. Господь дав сьогодні моєму володареві цареві помститися на Саулові та його потомках.”

⁹ Давид же у відповідь Рехавові та його братові Баані, сиnam Ріммона з Беероту, мовив: “Так певно як живе Господь, що вибавив моє життя від усякої напасти.

¹⁰ Коли я того, хто повідомив мене: Саул мертвий! і вважав себе вістуном доброї новини, схопив і, замість дати йому нагороду, вбив у Ціклазі,

¹¹ то поготів, коли злочинці вбили чесну людину в її домі на її ліжку! Як же я не мав би тепер вимагати з ваших рук його крони й не змести вас із землі?”

¹² І Давид дав своїм воякам наказ, і ті їх убили й відтяли їм руки й ноги та й повісили над ставом у Хевроні, а голову Ішбаала взяли та поховали в гробі Авнера в Хевроні.

РОЗДІЛ: 5

Тоді всі коліна Ізраїля прийшли до Давида в Хевроні і кажуть: “Дивись, ми твої кості й твоє тіло.

² Вже й раніш, ще як царював Саул над нами, ти був тим, хто водив Ізраїля в поле і назад приводив, до того ж і Господь сказав до тебе: Ти будеш пасти мій народ Ізраїля, ти будеш князем над Ізраїлем.”

³ Як прийшли всі старші Ізраїля до царя в Хеврон, цар Давид заключив із ними союз у Хевроні перед лицем Господнім, і вони помазали Давида царем над Ізраїлем.

⁴ Тридцять років було Давидові, як він став царем, і царював він сорок років.

⁵ У Хевроні царював над Юдою 7 років і 6 місяців, а в Єрусалимі царював 33 роки над усім Ізраїлем і над Юдою.

⁶ І двигнувся цар із своїми людьми на Єрусалим проти євусіїв, що жили в тій країні. Вони сказали Давидові: ти сюди, мовляв, не ввійдеш, бо сліпі й криві не впустять тебе, а це означало: Давид сюди не ввійде.

⁷ Але Давид приступом узяв твердиню Сіон, тобто - Давид-город.

⁸ Того дня Давид сказав: “Хто вдарить на євусіїв, пролізе через водопровід і досягне тих сліпих і кривих, що ненавидять душу Давида, дістане нагороду.” З того й пішло: “Сліпий і кривий не ввійдуть до хати.”

⁹ Давид осівсь у твердині й назвав її Давидгород. Потім він розбудував мур навколо, почавши від Мілло до середини.

¹⁰ Давид дедалі більш ставав могутній, і Господь, Бог Сил, був із ним.

¹¹ Хірам, цар тирський, прислав був послів до Давида з кедровим деревом, а до того ж теслів і каменорубів, й вони збудували Давидові палац.

¹² І спізнав Давид, що Господь укріпив його царем над Ізраїлем і підняв угору його царство задля народу свого Ізраїля.

¹³ Прибувши ж із Хеврону, набрав собі Давид іще наложниць і жінок з Єрусалиму, і народилися в нього ще сини й дочки.

¹⁴ Ось імена тих, що народились у нього в Єрусалимі: Шаммуа, Шовав, Натан,

Соломон,

¹⁵ Івхар, Елішуа, Нефег, Яфія,

¹⁶ Елішама, Веліяда та Еліфелет.

¹⁷ Як же довідалися філістимляни, що Давида помазано царем над Ізраїлем, рушили філістимляни, щоб шукати Давида. Та Давид почув про це й зійшов у твердиню.

¹⁸ Прибули філістимляни й розта-борились по Рефаїм-Долині.

¹⁹ Тоді Давид спитав Господа: “Чи виступати мені проти філістимлян? Чи видаси їх мені в руки?” Господь відповів Давидові: “Іди, бо я видам філістимлян тобі в руки.”

²⁰ І двигнувся Давид під Ваал-Перацім, розбив їх там і мовив: “Господь зробив пролом у моїх ворогах передо мною, немов той пролом, що роблять води.” Тому й прозвано те місце Ваал-Перацім.

²¹ Вони залишили там своїх бовванів, а Давид і його люди їх забрали.

²² Знову прибули філістимляни й розтаборились у Рефаїм-Долині.

²³ І як Давид спитав Господа, він відповів: “Не наступай на них, але обійди їх з тилів і підійди до них від бальсамових дерев.

²⁴ І як почувеш шелест, наче шум кроків по вершках бальсамових дерев, тоді спішися, бо то Господь рушає перед тобою, щоб розгромити філістимлянське військо.”

²⁵ Давид зробив так, як повелів йому Господь, і розбив філістимлян від Гівеа аж до входу Гезер.

РОЗДІЛ: 6

Ще раз зібрав Давид найдобірніших мужів у Ізраїлі, тридцять тисяч.

² Тоді Давид і все військо, що було при ньому, встали й пішли у Ваалу Юди, щоб перенести звідти ковчег Божий, який названо йменням Господа Сил, що покоїться на херувимах.

³ Поставили, отже, ковчег Божий на новий віз і вивезли його з дому Авінадава, що був на горбі, а проводжали воза сини Авінадава, Узза й Ахіо.

⁴ Узза йшов побіч ковчега Божого, а Ахіо перед ковчегем.

⁵ Давид же й увесь дім Ізраїля танцювали перед Господом щосили, виспівуючи та пригравуючи на цитрах, гарфах, бубнах, дзвінках і цимбалах.

⁶ Як же дійшли до току Нахона, Узза простягнув руку до Божого ковчегу й ухопився за нього, бо воли його нахилили.

⁷ Та гнів Господній запалав на Уззу, і Господь ударив його там таки за цю смілість і він помер там коло ковчегу Божого.

⁸ Давид засумував, що Господь вразив Уззу, і місце те називається Перец Узза по цей день.

⁹ Злякався Давид того дня перед Господом і мовив: “Як же ввійти Господньому ковчегу до мене?”

¹⁰ І не хотів Давид перевозити Господнього ковчегу до себе, в Давидгород, а завіз його в дім Оведедома, з Гату.

¹¹ Пробув там ковчег Господній три місяці в домі Оведедома з Гату, й Господь благословив Оведедома й увесь дім його.

¹² Коли цареві Давидові сказали, що Господь благословив дім Оведедома й усе, що в нього, заради Божого ковчегу, Давид пішов і з радістю переніс ковчег Божий із дому Оведедома в Давидгород.

- 13** І коли переносії Господнього ковчегу пройшли шість кроків, принесено в жертву бика й годованого барана.
- 14** Сам же Давид щосили танцював перед Господом, і був при тому оперезаний льняним ефодом.
- 15** Отак Давид і весь дім Ізраїля переносили ковчег Господній під веселі вигуки й трубні звуки.
- 16** Як же ковчег Господній входив у Давид-город, Міхаль, дочка Саула, дивилась у вікно, тож, бачивши, як цар Давид скакав і танцював перед Господом, зневажила його в своїм серці.
- 17** І принесли ковчег Господній і поставили його на своєму місці серед намету, що Давид нап'яв для нього, й приніс Давид усепалення перед Господом і мирні жертви.
- 18** І як скінчив Давид приносити всепалення й мирні жертви, благословив народ іменем Господа Сил.
- 19** Потім роздав усьому народові, всьому мнозтву Ізраїля, чоловікам і жінкам, кожному по буханцеві хліба, по кусневі м'яса та по пундиківі з родзинок, і пішли всі додому.
- 20** Коли Давид повертався благословити дім свій, вийшла йому назустріч Міхаль, дочка Саула, й каже: "Оце ж і достойно виступав сьогодні цар Ізраїля, світивши тілом перед очима служниць своїх слуг так, як світив би тілом який-небудь гульвіса!"
- 21** Давид же відповів Міхалі: "Я перед Господом танцював, що вибрав радше мене, ніж твого батька й усю його родину, щоб настановити мене князем над Господнім народом, над Ізраїлем. Тому перед Господом буду веселитись
- 22** і принижуся ще більше того. Стану принижений у твоїх очах, але в слугинь, про яких ти говориш, буду в славі!"
- 23** І не було в Міхалі, дочки Саула, дітей аж по день її смерті.

РОЗДІЛ: 7

Тепер, коли цар жив у своїм палаці, дав Господь йому спокій від усіх його ворогів навколо,

- 2** тож промовив цар до пророка Натана: "Оце я живу в кедровім палаці, а ковчег Божий стоїть посеред намету!"
- 3** І відповів Натан цареві: "Все, що маєш на серці, йди й чини, бо Господь з тобою."
- 4** Але тієї ж самої ночі прийшло слово Господнє до Натана:
- 5** "Іди й скажи рабові моєму Давидові: так Господь говорить: Чи ти будуватимеш мені дім на мешкання?"
- 6** Бо я не жив у домі від того дня, як вивів синів Ізраїля з Єгипту, й по цей день: я весь час ходив у наметі як у житлі.
- 7** Чи я ж за весь час той, поки блукав із синами Ізраїля, промовив хоч би слово до котрогось із суддів Ізраїля, яких я призначував пасти мій народ Ізраїля: чому, мовляв, ви не збудуєте мені кедрового дому?"
- 8** Оце ж скажи слугі моєму Давидові: так каже Господь Сил: Я взяв тебе від отари з пасовиська, щоб ти був князем над моїм народом, над Ізраїлем.
- 9** Я був з тобою всюди, куди ти ходив. Я викорінював усіх твоїх ворогів з-поперед тебе й зробив великим ім'я твоє, як ім'я тих, що найбільші на землі.
- 10** Я призначу місце моєму народові Ізраїлеві і насаджу його, й він буде на ньому

жити й не зазнає більш тривоги, бо беззаконні не будуть більш його гнобити, як раніше,

11 з того часу, як я поставив суддів над моїм народом Ізраїлем. Дам тобі спокій від усіх твоїх ворогів. І оце Господь звіщає тобі, що він збудує тобі дім.

12 А як сповняться твої дні й ти спочинеш з твоїми батьками, я поставлю по тобі твоє потомство, що вийде з твого лона, й утверджу його царство.

13 Він збудує дім імені моєму, і я скріплю його царський престіл навіки.

14 Я буду його батьком, а він буде мені сином; коли ж він провиниться, я покараю його людською різкою й людськими карами:

15 милости ж моєї від нього не відніму, як я відняв її від Саула, якого я відкинув перед тобою.

16 Твій дім і твоє царство передо мною повіки існуватиме, і престол твій закріпиться повіки.”

17 Згідно з тими словами й усіма цими видіннями переказав усе Натан Давидові.

18 Тоді цар Давид увійшов у намет і, сівши перед Господом, промовив: “Хто я, о Господи, мій Владико, і що таке мій дім, що ти привів мене аж до того?

19 І то ще мало видалось у твоїх очах, о Господи, мій Владико; ти поширив також обітниці твої на дім твого слуги геть на часи далекі. І ти показав мені грядучі покоління людей, Господи, мій Боже!

20 Що ще Давид може тобі сказати? Ти знаєш твого слугу, Господи, мій Боже!

21 Задля твого слова й з твого серця ти чиниш те, що відкриваєш усю оту велич слугі твоєму.

22 Тим то ти великий єси, Господи, мій Владико, і рівного тобі немає й немає Бога, крім тебе, за всім тим, що ми нашими вухами чули.

23 Чи ж є якийсь другий народ на світі, як твій народ Ізраїль, народ, єдиний на землі, до якого Бог приходив, щоб його визволити й викупити його для себе як народ, щоб дати йому ім'я, і вчинити задля твоєї землі великі та страшні речі, прогнавши народи і богів з-перед твого народу, що його ти визволив з Єгипту?

24 Ти встановив собі твій народ Ізраїля твоїм народом повіки, і ти, Господи, став його Богом.

25 А тепер, Господи Боже, держи те слово, що ти мовив про слугу твого й його дім, повіки й зроби так, як мовив.

26 Тоді звеличиться повіки твоє ім'я, і тоді скажуть: Господь Сил - Бог над Ізраїлем! І дім слуги твого Давида твердо стоятиме перед тобою.

27 Бо то ти, Господи Сил, Боже Ізраїля об'явив твоєму слугі, кажучи: Збудую тобі дім! Тому слуга твій і насміливсь був молитися до тебе в такій молитві.

28 Отож, Господи, мій Владико, ти - Бог, і твої слова - правда, й ти дав цю радісну обітницю слугі твоєму.

29 Зволь же благословити дім слуги твого, щоб він вічно стояв перед тобою, бо ти, Господи, мій Боже, мовив, і твоїм благословенням дім слуги твого буде благословен повіки.”

РОЗДІЛ: 8

Після цього Давид побив філістимлян і підневолив їх. Давид забрав з рук філістимлян столицю Гат.

² Побив також і моавитян і, велівши їм лягти на землю, міряв їх мотузом: міряв по два мотузи на те, щоб убити, а один мотуз, щоб залишити живими. Так моавитяни стали слугами Давида й платили йому данину.

³ Потім Давид побив Гададезера, сина Рехова, царя Цови, саме як він був двигнувся, щоб відновити своє панування над Рікою.

⁴ Давид забрав у нього 1700 колісниць і 20 000 чоловік піхоти, і Давид порозтинав жили всім коням при колісницях, лишивши тільки на сотню колісниць.

⁵ Коли ж прийшли дамаські арамії на підмогу Гададезерові, цареві Цови, Давид побив араміїв, 22 000 чоловіка.

⁶ Потім Давид настановив залогу в арамії в Дамаску, й арамії стали слугами Давида й платили йому данину. Господь давав перемогу Давидові всюди, куди він виступав.

⁷ Давид забрав золоті щити, що були на слугах Гададезера, й приніс їх у Єрусалим.

⁸ З Табаху та Беротаю, міст Гададезера. Давид узяв велику силу міді.

⁹ Коли довідався Тоу, цар Хамату, що Давид побив усе військо Гададезера,

¹⁰ послав свого сина Гадорама до царя Давида привітати його й поздоровити, що воював із Гададезером і побив його, бо Тоу був противником Гададезера. Він приніс із собою золотий, срібний і мідний посуд.

¹¹ Теж і це присвятив цар Давид Господеві разом з сріблом і золотом, що присвятив був, коли забрав від усіх підбитих народів,

¹² від Едома, від Моава, від синів Аммона, від філістимлян, від Амалека й з здобичі в Гададезера, сина Рехова, царя Цови.

¹³ Так Давид здобув собі славу. В своєму повороті він побив у Соляній Долині вісімнадцять тисяч едомлян.

¹⁴ Він настановив залогу по всьому Едомі, й едомляни стали слугами Давида. І давав Господь Давидові перемогу всюди, куди той виступав.

¹⁵ І царював Давид над усім Ізраїлем і чинив суд і справедливість своєму народові.

¹⁶ Йоав, син Церуї, правив військом, Йосафат, син Ахілуда, був літописцем.

¹⁷ Цадок, син Ахітува, та Евїатар, син Ахімелеха, були священики, Шіша був писарем,

¹⁸ а Беная, син Єгояди, був начальником над керетіями й пелетіями; сини ж Давида були священики.

РОЗДІЛ: 9

Давид спитав: "Чи не лишився ще хтонебудь із дому Саула? Я б виявив йому милість заради Йонатана."

² Був ще з дому Саула один слуга на ім'я Ціва, тож покликали його до Давида. І цар його питає: "Чи ти Ціва?" Той відповідає: "Я твій слуга."

³ Цар питає: "Чи нема ще кого з дому Саула, щоб я виявив йому милість Божу?" І відповів Ціва цареві: "Є ще син Йонатана, та він кривий на ноги."

⁴ "Де він?" питає його цар; Ціва ж цареві відповів: "Він перебуває в домі Махіра, сина Амміела, в Лодеварі."

⁵ Цар Давид послав, щоб його взяли з дому Махіра, сина Амміела, з Лодевару.

- ⁶ Прибувши до царя, Мерібаал, син Йонатана, сина Саула, упав ниць і поклонився. Давид сказав: “Мерібаале!” Той відповів: “Я твій слуга!”
- ⁷ Каже Давид до нього: “Не бійся! Хочу зробити тобі милість заради батька твого Йонатана й повернути тобі всі поля Саула, твого діда, й ти будеш їсти хліб завжди з мого столу.”
- ⁸ Вклонився він і каже: “Що таке слуга твій, щоб тобі піклуватись таким здохлим псом, як я?”
- ⁹ Тут озвався цар до Ціви, слуги Саула, й сказав до нього: “Все, що належало Саулові й його родині, я даю синові твого пана.
- ¹⁰ Ти з твоїми синами й твоїми слугами будеш обробляти йому землю й будеш збирати врожай для дому твого пана, щоб мали що їсти, а Мерібаал, син твого пана, їстиме хліб завжди з мого столу.” Було ж у Ціви п'ятнадцять синів і двадцять рабів.
- ¹¹ Ціва відповів цареві: “Як повелів мій володар цар своєму слугі, так і чинитиме слуга твій.” І Мерібаал їв із Давидового столу, як один із синів царських.
- ¹² Був у Мерібаала син малий, на ім'я Міха. Всі ж, хто жили в домі Ціви, були слугами Мерібаала.
- ¹³ А Мерібаал жив у Єрусалимі, бо він їв завжди з царського столу, хоч і був кривий на обидві ноги.

РОЗДІЛ: 10

- І** сталося потім, що вмер цар аммонський і замість нього царював Ханун, його син.
- ² Давид собі подумав: “Покажу свою доброзичливість до Хануна, сина Нахаша, як показав був свою доброзичливість до мене його батько.” І послав Давид своїх слуг, щоб потішити його по його батькові. Як же прийшли слуги Давида в край Аммонський,
- ³ сказали князі аммонські до Хануна, свого зверхника: “Гадаєш, що Давид, посилаючи потішників до тебе, хоче вшанувати твого батька? Хіба не на те, щоб роздивитись на місто, розвідати його, а потім зруйнувати, послав Давид своїх слуг до тебе?”
- ⁴ І повелів Ханун схопити слуг Давида, пообголювати їм бороди наполовину, пообтинати одержу аж по бедра та й відіслати.
- ⁵ Ці сповістили Давида, і він вислав їм назустріч, - бо мужі почували себе дуже засоромленими, - і велів їм сказати: “Сидіть у Єрихоні, поки не виростуть у вас бороди, і тоді повертайтеся.”
- ⁶ Побачивши ж аммонії, що стали ненависними Давидові, послали найняти араміїв з Бет-Рехову, араїїв з Цови, 20 000 піхоти, і царя Йааху з 1 000 чоловік, і людей з Тову, 12 000 чоловік.
- ⁷ Почувши це, Давид послав Йоава з усім військом.
- ⁸ Виступили аммонії й вишикувались у бойову лаву при вході в місто, тим часом як арамії з Цови та Рехову, люди з Тову і Мааха були окремо на вільному полі.
- ⁹ Побачивши Йоав, що йому грозить битва і спереду й ззаду, вибрав щонайдобріших з Ізраїля й вишикував їх у лаву проти араміїв;
- ¹⁰ решту ж військового люду передав під провід братові своєму Авішаєві, щоб прилаштувався проти аммоніїв,
- ¹¹ і сказав: “Як арамії подужають мене, ти підеш мені на підмогу, а як аммонії

подужають тебе, я піду тобі на поміч.

12 Кріпись! І покажимося сильні за наш народ і за міста нашого Бога. Господь же нехай учинить, що йому доподобити.”

13 Як Йоав із військом, що було при ньому, почав наступати на араміїв, то вони втекли від нього.

14 Та й аммонії, побачивши, що арамії втікають, теж почали втікати від Авішая і вернулись у місто. Тоді Йоав покинув аммоніїв і повернувся в Єрусалим.

15 Коли побачили арамії, що їх побив Ізраїль, вони зібрались разом.

16 Гададезер послав і привів араміїв, що були за Рікою, і вони прибули до Хеламу під проводом Шоваха, начальника військ Гададезера.

17 Про це сповіщено Давида, і він зібрав усього Ізраїля, перейшов Йордан і прийшов до Хеламу. Тоді арамії виступили проти Давида й бились із ним.

18 Та арамії втекли від Ізраїля, і Давид убив 700 колісничних коней і 40 000 кіннотчиків; Шоваха, начальника війська, поранено і він помер там.

19 Як же побачили всі царі, залежні від Гададезера, що їх побив Ізраїль, то замирилися з ізраїльтянами та й піддалися їм, а арамії боялись уже допомагати аммоніям.

РОЗДІЛ: 11

На початку року, коли царі звичайно виступають у похід, послав Давид Йоава й своїх слуг, з ним і всього Ізраїля: вони розбили аммоніїв і обложили Раббу, а Давид зоставсь у Єрусалимі.

2 Одного дня під вечір Давид, уставши з своєї постелі й проходжуючись по покрівлі царської палати, побачив із даху жінку, що купалась. Була та жінка вельми гарна.

3 І послав Давид розпитатись, хто та жінка. І йому відповіли: “Це Ветсавія, дочка Еліяма, жінка Урії, хеттита.”

4 Тоді Давид послав за нею посланців, і як вона прийшла до нього, він зліг з нею. І очистившись від своєї нечистоти, повернулася додому.

5 Зачала жінка й послала Давидові сказати: “Я - вагітна.”

6 Тоді Давид послав до Йоава: “Пришли до мене Урію, хеттита.” І прислав Йоав Урію до Давида.

7 І коли прибув Урія до нього, Давид спитав його, як ведеться Йоавові, як ведеться військові, й про справи з війною.

8 Потім Давид сказав Урії: “Йди до свого дому та помий собі ноги.” Вийшов Урія з царського палацу, а за ним понесено дарунок від царя.

9 Але Урія ліг спати коло входу в царський палац з усіма слугами свого пана й не пішов до свого дому.

10 Давидові сказали: “Урія не пішов додому.” Тоді Давид спитав Урію: “Хіба ти не прийшов із дороги? Чому не йдеш додому?”

11 Урія ж відповів Давидові: “Ковчег, Ізраїль і Юда перебувають у наметах; мій пан Йоав і слуги мого пана таборяться в чистім полі, а я мав би йти додому, щоб їсти й пити та коло жінки спати? Як жив Господь і як ти сам живий, того я не зроблю!”

12 Тоді Давид сказав Урії: “Отже залишися сьогодні тут, а завтра я тебе відішлю.” Та й зоставсь Урія того дня в Єрусалимі.

13 На другий день Давид його закликав, щоб їв і пив перед ним, і він упоїв його, та

ввечорі він вийшов спати на своїй постелі з слугами свого пана, до свого ж дому не пішов.

14 Другого дня вранці Давид написав Йоавові листа й послав через Урію.

15 А в листі написав так: “Постав Урію в найгарячішому бою спереду, і відступіть від нього, щоб він був убитий і вмер.”

16 Під час облоги міста поставив Йоав Урію на такому місці, де знав, що там були сильні відділи.

17 І коли вирвались мужі, що були в місті, і билися з Йоавом, то дехто з Давидового війська поліг, а між убитими був теж хеттит Урія.

18 Йоав послав і оповістив Давидові весь перебіг бою.

19 Він дав посланцеві такий наказ: “Коли ти скінчиш оповідати цареві про весь перебіг бою,

20 і цар закипить гнівом і тебе спитає: Чого ж ви так близько підійшли під місто битись; чи ж не знали, що з муру стріляють;

21 хто вбив Авімелеха, сина Єруваала? Хіба не баба скинула верхнє жорно з муру на нього, так що він помер у Тевеці; чому ж, отже, так близько підійшли до муру? - тоді ти скажеш: Також і твій слуга хеттит Урія згинув.”

22 Пустився посланець в дорогу, й як прибув, оповів Давидові все, що йому наказав Йоав, і весь перебіг бою. Тут Давид скипів гнівом на Йоава й мовив посланцеві: “Чого ж було підходити під саме місто битись? Чи ви ж не знали, що з муру будуть вас бити? Хто вбив Авімелеха, сина Єруваала? Чи не якась жінка скинула з муру на нього верхнє жорно, і він знайшов смерть у Тевеці? Чого було вам так близько підходити до муру?”

23 А по, сланець відповів Давидові: “Люди ті перемогли нас і вийшли проти нас у чисте поле, й ми їх відкинули аж до самого входу в браму,

24 та з муру стали лучники на твоїх слуг стріляти, і деякі зо слуг царських згинули, - якихось вісімнадцять чоловік, - і твій слуга Урія хеттит, теж поліг там.”

25 Тоді Давид сказав посланцеві: “Скажеш Йоавові: Не журись тим, бо меч пожирає то тут, то там. Посиль свій наступ на місто й зруйнуй його. Так ти підбадьориш його.”

26 Довідавшись жінка Урії, що її чоловік Урія поліг, заходилась оплакувати свого мужа.

27 А як пройшла жалоба, Давид послав за нею й узяв до свого дому, й вона стала йому за жінку й вродила йому сина. Та вчинок, якого допустився Давид, не сподобався Господеві.

РОЗДІЛ: 12

Господь послав пророка Натана до Давида, і він прийшов до нього та сказав йому: “Було собі два чоловіки в однім місті, один багатий, а другий убогий.

2 В багатого була превелика сила овець і корів,

3 а в бідного не було нічого крім овечки, однісінької, маленької, що він її купив і годував, і вона росла в нього разом з його дітьми. З його хліба вона їла й з його чаші пила, спала на його лоні й була йому як дочка.

4 Якось прийшов хтось У гості до багатого чоловіка, та цей пожалував узяти зо своїх власних овець і корів, щоб зготувати подорожньому, який прибув до нього, і він забрав овечку в убогого чоловіка й зготував її чоловікові, що прийшов до нього.”

- ⁵ Тоді Давид скипів великим гнівом на того чоловіка й скрикнув до Натана: “Як жив Господь! Чоловік, що зробив те заслужив смерть.
- ⁶ А за овечку поверне вчетверо за те, що вчинив таке й не мав співчуття.”
- ⁷ Тоді Натан промовив до Давида: “Ти - той чоловік! Так говорить Господь Бог Ізраїля: Я тебе помазав царем над Ізраїлем, я тебе врятував з руки Саула,
- ⁸ дав тобі дім пана твого й жінок пана твого на твоє лоно, дав тобі дім Ізраїля та Юди, а якщо б цього було ще замало, додав би ще того й цього.
- ⁹ Чому ж ти так зневажив Господа і вчинив те, що є злом у його очах? Урію хеттита вбив мечем, жінку його взяв собі за жінку, його ж ти вбив мечем аммонійським.
- ¹⁰ І тому тепер меч навіки не відійде від дому твого за те, що ти мене зневажив і взяв жінку Урії хеттита, щоб була тобі за жінку.
- ¹¹ Так говорить Господь: З твого ж власного дому нашлю лихо на тебе; візьму твоїх жінок з-перед твоїх очей і віддам їх ближньому твому, і він буде спати з ними перед обличчям цього сонця.
- ¹² Ти потайки чинив це, а я зроблю це явним перед усім Ізраїлем, перед очима сонця.”
- ¹³ І сказав Давид до Натана. “Згрішив я проти Господа!” А Натан відповів Давидові: “Та Господь прощає тобі гріх твій: ти не вмиреш.
- ¹⁴ Тільки ж за те, що ти таким учинком тяжко образив Господа, дитина, що в тебе народилась, напевно вмире.”
- ¹⁵ І Натан пішов додому. Господь же вразив дитину, що вродила Давидові жінка Урії, і вона тяжко захворіла.
- ¹⁶ Давид благав Бога заради хлопця, постив, ходив у волосяниці, вночі ж лежав на долівці.
- ¹⁷ Старші в палаці робили все, щоб підняти його з землі, та він не хотів і не їв нічого з ними.
- ¹⁸ Сьомого дня дитина вмерла, але слуги Давида боялися йому сказати, що дитина вмерла, бо думали: “Коли, була жива дитина, ми вмовляли його, та він не слухав; як же тепер йому сказати, що дитина вмерла? Як уболіватиме він від цього?”
- ¹⁹ Але Давид помітив, що слуги перешіптуються між собою, зрозумів, що дитина вмерла, й спитав слуг: “Чи дитина вмерла?” Вони відповіли: “Вмерла.”
- ²⁰ Встав тоді Давид із землі, помився, намастився, перемінів на собі одіж, пішов до Господнього дому та й поклонився. Потім прийшов додому й велів дати собі страву, і їв.
- ²¹ Та його слуги спитали його: “Що має означати твоя поведінка? Коли дитя було живе, ти постив і плакав, коли ж дитя вмерло, ти встав і їв.”
- ²² Він відповів: “Поки дитина була ще жива, я постив і плакав, бо я думав: хто знає, може Господь змилюється надо мною й залишить дитину живою?
- ²³ Та тепер же, коли воно вмерло, чому б мені постити? Хіба я можу ще його назад повернути? Я піду до нього, а воно вже не повернеться до мене.”
- ²⁴ Тоді Давид розважив Ветсавію, свою жінку, пішов до неї і зліг з нею. Вона зачала й уродила сина, й він назвав його Соломон. Господь полюбив його
- ²⁵ і послав пророка Натана, й цей дав йому ім'я Єдіея, згідно з Господнім словом.
- ²⁶ Тим часом Йоав воював проти Рабби аммоніїв й здобув Водяне Місто.
- ²⁷ І послав він посланців до Давида сказати йому: “Я воював проти Рабби й захопив Водяне Місто.

- 28** Збери, отже, останок військового люду, обложи місто й візьми його, бо як я його здобуду, воно назветься моїм ім'ям.”
- 29** Тоді Давид зібрав усе військо, двигнув на Раббу, воював проти неї й здобув її.
- 30** Він зняв з голови Мілкома вінець, який важив талант золота й мав у собі дорогий камінь; і покладено його на голову Давида. Вивіз також із міста здобичі превелику силу.
- 31** Людей же, що були в ньому, вивів і поставив їх до пил, залізних приладь та сокир залізних; заставив їх і цеглу виробляти. Так він чинив з усіма аммонійськими містами. Потім Давид повернувся зо своїм військом у Єрусалим.

РОЗДІЛ: 13

По тому ж сталося таке. Була в Авесалома, сина Давида, сестра вродлива, на ім'я Тамар, і закохався в неї Амнон, син Давида.

- 2** І мучивсь Амнон, що аж занедужав через свою сестру Тамар, бо вона була дівицею, й Амнонові здавалось неможливим зробити їй будь-що.
- 3** А був у Амнона приятель, на ім'я Йонадав, син Шімеа, брата Давида, і був Йонадав чоловік вельми хитрий.
- 4** І спитав його: “Чого то ти, царевичу, кожного дня такий пригнічений? Невже мені не скажеш?” Амнон же йому: “Люблю Тамар, сестру мого брата Авесалома.”
- 5** На те Йонадав до нього каже: “Лягай у ліжку та вдай недужого, і як твій батько прийде навідатись до тебе, ти йому скажеш: Нехай моя сестра Тамар прийде та дасть мені щонебудь з'їсти: зготує перед очима у мене страву, щоб я бачив і їв з рук її.”
- 6** Ліг Амнон і вдав недужого. Коли прийшов цар на нього подивитись, Амнон до царя мовив: “Нехай моя сестра Тамар прийде й зготує перед моїми очима кілька медяників, і я їх з'їм з її руки.”
- 7** І послав Давид до дому до Тамарі сказати їй: “Піди до дому твого брата Амнона й зготуй йому їжу.”
- 8** Тоді пішла Тамар до дому Амнона, брата свого, що лежав у ліжку; взяла муки, замісила й зготувала перед очима у нього медяники та й спекла їх.
- 9** Потім узяла пательню й випорожнила перед ним. Він, однак, не хотів їсти й повелів: “Виведіть усіх геть від мене!” І як усі повиходили від нього,
- 10** Амнон каже до Тамарі: “Принеси їжу в кімнату, щоб я міг пожитися з твоєї руки. Взяла Тамар медяники, що зготувала, й принесла їх Амнонові, братові своєму досередини в кімнату.
- 11** Як вона подавала йому їсти, він ухопив її та й каже до неї: “Ходи, лягай зі мною, моя сестро!”
- 12** Вона йому відповіла: “Ні, мій брате! Не безчесть мене, бо так в Ізраїлі не водиться! Не чини такого божевілья!
- 13** Куди я понесу мій сором? Та й ти будеш неначе який безчесний в Ізраїлі! Тому поговори лишень з царем, він мене тобі не відмовить.”
- 14** Він же не хотів слухати її голосу, але насильно її знечестив, лігши з нею.
- 15** Після того Амнон зненавидів її вельми глибокою ненавистю, - ненависть, якою її зненавидів, була більша за любов, що почував був до неї, - і сказав їй: “Уставай! Геть звідси!”

- 16** Вона ж до нього каже: “Ні, мій брате, проганяти мене - це гірша кривда, ніж перша, що ти мені заподіяв.” Та він не хотів її слухати,
- 17** а кликнув хлопця, що був на послугах у нього, й велів: “Виведи її геть від мене й засунь двері за нею.”
- 18** Була ж на ній одежа з довгими рукавами, бо так колись вдягались царські дочки-дівиці. І її вивів слуга надвір і засунув двері за нею.
- 19** Тоді Тамар посипала собі порошу на голову й роздерла одежу з довгими рукавами, що мала на собі, і, схопивши голову в руки, пішла та, йдучи, ридала.
- 20** Брат її Авесалом сказав до неї: “Чи не був твій брат Амнон із тобою? Але тепер, моя сестро, мовчи: він бо брат твій. Не бери собі цього до серця!” І жила Тамар покинута в домі свого брата Авесалома.
- 21** Коли дізнався цар Давид про всю ту справу, то закипів гнівом, але він не докорив своєму синові Амнонові, якого він любив, бо то був його перворідень.
- 22** Авесалом не сказав Амнонові ні слова, ні доброго, ані злого, бо ненавидів Амнона за те, що знечестив його сестру Тамар.
- 23** Сталося, що два роки пізніше Авесалом справляв стрижку овець в Ваал-Хацорі, що біля Ефраїму, і запросив Авесалом усіх царських синів.
- 24** Прийшов Авесалом до царя та й каже: “Дивись, слуга твій справляє стрижку овець. Нехай же цар із слугами зволить прийти до слуги свого.”
- 25** І відповів цар Авесаломові: “Ні, сину, не можемо всі тепер прийти, щоб тебе не обтяжувати.” Той наполягав, та він не хотів іти, лише поблагословив його.
- 26** Тоді Авесалом сказав: “Якщо ні, то, прошу, нехай принаймні мій брат Амнон іде з нами.” Цар йому відповів: “Чого він має йти з тобою?”
- 27** Як же Авесалом наполягав, він дозволив з ним піти Амнонові й усім царським синам. І справив Авесалом такий бенкет, наче царський бенкет.
- 28** Авесалом слугам своїм наказав, мовивши: “Пильчуйте, коли Амнонові стане від вина весело на серці й коли я скажу вам: Вдарте на Амнона! - Тоді ви його вб'єте. Не бійтесь, це я даю вам наказ. Будьте відважні й покажіть себе хоробрими.”
- 29** І розбавились слуги Авесалома з Амномом так, як велів їм Авесалом. Посхоплювались тоді усі царевичі, сіли кожен на свого мула верхи й повтікали.
- 30** Були вони ще в дорозі, як дійшла до Давида чутка: “Повбивав Авесалом усіх царських синів, що ні один з них не зоставсь.”
- 31** Устав цар, роздер на собі одежу та й простерся на землі; усі його слуги, що стояли коло нього, також пороздирали одежі.
- 32** А Йонадав, син Шімеа, Давидового брата, так озвався, кажучи: “Нехай мій пан не думає, що помордовано всіх юнаків-царевичів, вбито тільки одного Амнона. В Авесалома було таке рішення вже з того дня, як Амнон знечестив його сестру Тамар.
- 33** Тож нехай цар, мій володар, не бере собі до серця цієї вістки, що всі царевичі повбивані, бо забито тільки одного Амнона.”
- 34** Авесалом утік. А юнак, що був на сторожі, підвів очі й дивиться: як багато людей іде Хоронаїм-дорогою, спускаючися схилом гори.
- 35** Йонадав і каже до царя: “Ось біжать царські сини; як слуга твій сказав, так воно й є.”
- 36** Ледве встиг він сказати це, як прибули царські сини, плачучи вголос; та й сам цар з усіма слугами теж ревно заплакав.
- 37** Але Авесалом утік: пішов він до Талмая, Амігудового сина, гешурського царя. І

оплакував Давид свого сина по всі дні.

38 Авесалом же втік і пішов у Гешур, і перебував там три роки.

39 І перестав цар Давид гніватись на Авесалома, бо розважився згодом по смерті Амнона.

РОЗДІЛ: 14

Коли спостеріг Йоав, син Церуї, що цареве серце прихилилось до Авесалома, **2** послав Йоав у Текоа по моторну жінку й каже їй: “Вдай лишень, наче б ти була в жалобі, надягни на себе жалобну одежу, не намащуйся олією й поведься так, як жінка, що вже давно побивається за мертвим.

3 Тоді піди до царя та говори з ним.” І Йоав вклав їй в уста, що вона мала сказати.

4 Прийшла жінка з Текоа до царя, впала лицем до землі, поклонилась і каже: “Поможи мені царю!”

5 Цар питає її: “Що тобі?” А вона каже: “Ой, вдовиця я; вмер чоловік мій.

6 Твоя слугиня мала двох синів й посварились вони обидва між собою на полі, а розвести їх нікому було там. Коли ж ударив один одного та й убив його.

7 І оце ввесь рід повстав проти твоєї слугині й каже: Видай братовбивника, ми хочемо його вбити за душу його брата, що він убив. Та й навіть спадкоємця його викорінимо. Хочуть вони погасити й ту іскорку, що зосталась мені, щоб по моєму чоловікові не зосталось ні імені, ні потомків на поверхні землі.”

8 І каже цар до жінки: “Іди до себе додому, я дам наказ щодо твоєї справи.”

9 Молодиця ж із Текоа каже до царя: “На мене, мій царю й пане, і на дім мого батька нехай упаде вина, цар же і його престіл хай будуть невинні.”

10 І каже цар: “Того, хто говоритиме проти тебе, приведеш до мене, й він більш не торкнеться тебе.”

11 Вона ж на те: “Нехай, прошу, цар спом'яне Господа, Бога свого, щоб кровомесник не накоїв ніякої шкоди і щоб не згублено мого сина.” Він відказав: “Як жив Господь! Ані волосинки в сина твого не впаде на землю.”

12 Тоді жінка сказала: “Дозволь твоїй слугині промовити цареві, моєму панові, ще слово.” Він відрік: “Кажі!”

13 Тоді жінка: “Чого в тебе таке на мислі проти народу Божого? Бо висловивши таке слово, цар сам наче став винуватий, бо не повертає свого вигнанця.

14 Нам бо помирати напевно, ми немов та вода, вилита на землю, що годі зібрати її назад, але Бог не бажає погубити душу й завжди мислить, щоб і прогнаний від нього не залишався вигнанцем.

15 Тепер же я прийшла сказати оце цареві, моєму панові, тому, що люди завдали мені страху; тому рабиня твоя й подумала собі: скажу про це цареві; може цар вволить волю своєї рабині.

16 Цар вислухає мене й визволить свою слугиню з рук людини, що хоче викорінити мене разом із моїм сином із спадкоємства Божого.

17 Слугиня твоя подумала: нехай слово мого пана-царя заспокоїть мене, бо цар, мій пан, немов той янгол Божий, що вислуховує і добро і зло. Нехай же Господь, Бог твій буде з тобою!”

18 Озався цар і відповів до жінки, кажучи: “Не втаюй від мене нічого, про що тебе спитаю.” Жінка відказала: “Нехай цар, мій пан, говорить.”

- 19** І питає цар: “Чи не Йоавова рука з тобою в усій цій справі?” І відповіла жінка, кажучи: “Так як жива твоя душа, царю, мій пане, неможливо звернути ні направо, ні наліво, від усього того, що сказав цар, мій пан. Так, це твій слуга Йоав дав мені наказ, це він вклав в уста твоєї рабині всі ці слова.
- 20** Щоб повернути справу іншим боком, зробив слуга твій Йоав оце; та мій пан такий мудрий, як янгол Божий, і відає все, що діється на землі.”
- 21** Цар і каже до Йоава: “Добре, я вволю твоє прохання! Іди, приведи назад юнака Авесалома.”
- 22** Упав Йоав ниць на землю, поклонився й благословив царя. Далі Йоав і каже: “Сьогодні знає слуга твій, що знайшов ласку в твоїх очах, царю, мій пане, бо цар уволив волю слуги свого.”
- 23** Встав Йоав, пішов у Гешур і привів назад Авесалома в Єрусалим.
- 24** Але цар звелів: “Нехай він іде собі до свого дому, мені ж нехай не показується на очі.” І жив Авесалом у своєму домі і не показувався цареві на очі.
- 25** А вже такого вродливого, як Авесалом, та такого уславленого не було в усьому Ізраїлі. Від п'ят до тім'я не було вади на ньому.
- 26** Коли стриг він собі голову, - а голив він її щороку, бо волосся було йому тяжке, - стриг він його, і важило воно, оте волосся з його голови, двісті шеклів царської ваги.
- 27** І народилось в Авесалома три сини й одна дочка на ім'я Тамар. Була вона жінка гарна на вроду.
- 28** І перебував Авесалом у Єрусалимі два роки, не показуючись цареві на очі.
- 29** І послав Авесалом покликати Йоава, щоб послати його до царя, та він не хотів прийти до нього. Тоді він послав удруге, але той таки відмовився прийти.
- 30** Тож і каже він до своїх слуг: “Дивіться, Йоавове поле межує з моїм, там, де його ячмінь. Підіть і підпаліть його.” І підпалили Авесаломові слуги Йоавову ниву.
- 31** Встав Йоав, увійшов до Авесалома в дім і питає його: “Через віщо твої слуги запалили мою ниву?”
- 32** І відказав Авесалом Йоавові: “Дивись, я ж послав був до тебе сказати тобі: прийди сюди, пошлю тебе до царя, щоб ти сказав: чого я вернувся з Гешуру? Краще було б мені ще там бути. А тепер таки хочу побачити обличчя царя. Як я у чімсь винуватий, хай уб'є мене.”
- 33** І пішов Йоав до царя й розповів йому про те; а він велів покликати Авесалома. Тож увійшов той до царя, вклонився й кинувсь перед царем ниць на землю. Тоді поцілував цар Авесалома.

РОЗДІЛ: 15

Після того справив собі Авесалом колісницю та коней, і п'ятдесят чоловік мали бігти перед ним.

2 Уставши раненько, зупинився собі Авесалом на дорозі, що коло воріт, і коли хтось мав спір і йшов до царя по рішення, кликав його Авесалом до себе й питав: “З якого ти міста?” І коли той відповідав, з цього, мовляв, або того коліна ізраїльського, твій слуга,

3 то Авесалом, казав йому: “Справа твоя, бач, справедлива й слушна, але вислухати тебе у царя нема кому.

4 Крім того, - казав Авесалом, - якби то мене поставлено суддею над краєм! Хто б не

мав якої справи чи скарги, приходив би до мене, і я судив би його по правді.”

⁵ І коли хто наближувався, щоб уклонитись йому, так простягне, бувало, руку, обійме його та й поцілує.

⁶ Так чинив Авесалом з усіма з Ізраїля. що приходили до царя на суд, і тим приваблював собі серця ізраїльтян.

⁷ Через чотири роки мовив Авесалом до царя: “Хотів би я, з ласки, піти виконати обітницю, що обрікся Господеві в Хевроні.

⁸ Бо слуга твій, перебувавши в Гешурі у Сирії, обрікся таким обітом: як Господь справді поверне мене в Єрусалим, віддам честь Господеві.”

⁹ Цар і каже йому: “Іди собі в мирі.” Устав він та й пішов у Хеврон.

¹⁰ Тим часом порозсилав Авесалом таємних посланців по всіх колінах ізраїльських оповістити: “Як почуєте звук сурми, то кличте: Авесалом став царем у Хевроні!”

¹¹ І пішло з Авесаломом двісті чоловік з Єрусалиму; покликав він їх, і пішли вони в простоті серця, бо нічого не знали.

¹² Під час жертвоприносин послав Авесалом по Ахітофела гілонія, Давидового радника, щоб забрати його з його міста Гіло. Змова кріпшала: народу ж дедалі більш і більш приставало до Авесалома.

¹³ Прийшов посланець до Давида і сказав йому: “Серце ізраїльтян за Авесалома!”

¹⁴ І каже Давид усім своїм слугам, що були з ним у Єрусалимі: “Готуйтесь, і тікаймо, бо не буде нам рятунку від Авесалома; мерщій у дорогу, щоб часом він нас зненацька не захопив та не навів на нас лиха й не вигубив міста лезом меча.”

¹⁵ І кажуть царські слуги цареві: “На все те, що цар, наш пан, наважився, ми, твої слуги, готові!”

¹⁶ І вирушив цар і увесь двір його за ним, залишивши десять наложниць стерегти дім.

¹⁷ Пустився у дорогу цар і увесь люд, що йшов з ним, і спинились вони коло останньої хати.

¹⁸ Всі його слуги йшли попри нього, всі керетії й усі пелетії, а всі гатії, - шістсот чоловік, що прийшли були за ним із Гату, - йшли перед царем.

¹⁹ І промовив цар до Ітая з Гату: “Чого й ти йдеш з нами? Повертайсь і заливайсь із царем; ти ж чужинець, ба й вигнанець із рідного дому.

²⁰ Вчора щойно прийшов ти, а сьогодні б я тебе вже силував блукати з нами? Я ж іду, куди зможу. Повертайсь і заberi своїх земляків із собою, нехай Господь виявить тобі ласку й вірність!”

²¹ А Ітай так відказав цареві: “Як живий Господь і живий мій пан і цар! Всюди, де буде цар, мій пан - чи мертвий, чи живий - там буде й слуга твій.”

²² Давид і каже Ітаєві: “Нум, то прохось мимо!” І пройшов Ітай-гатій з усіма своїми мужами й з усією дітворою, що була з ним.

²³ Увесь край плакав уголос, як цей люд проходив мимо. Цар пройшов Кедронську долину, і всі люди з ним, і пішли всі дорогою, що веде в пустиню.

²⁴ Ось тут і Цадок і з ним усі левіти, що несли ковчег завіту Божого, поставили ковчег Божий тоді, як Евиятар знімався угору, аж поки увесь народ не вийшов з міста.

²⁵ Тоді цар звелів Цадокові: “Занеси назад ковчег Божий до міста. Як я знайду ласку в очах Господніх, він поверне мене й дозволить мені побачити його й його житло.

²⁶ Коли ж він скаже: Не доводоби ти мені, - то ось я: нехай він чинить зо мною, як йому доводоби.”

- ²⁷ І цар вів далі до священика Цадока: “Повертайсь назад у мирі до міста разом із твоїм сином Ахімацом та Йонатаном, Евіатаровим сином: обидва ваші сини з вами.
- ²⁸ Глядіть же! Я вичікуватиму коло переходів, що в пустині, поки прийде якась вістка від вас, щоб повідомити мене.”
- ²⁹ Цадок і Евіатар віднесли ковчег Божий назад до Єрусалиму й zostались там.
- ³⁰ Давид же виходив на Оливну гору й плакав, ідучи; голова у нього була покрита, ішов він босоніж, та й увесь народ, що був з ним - кожний з покритою головою - спинався і, йдучи, плакав.
- ³¹ І принесено Давидові таку вістку: Ахітофел теж між змовниками, з Авесаломом. Давид і каже: “Зведи, молю, Господи, мій Боже, Ахітофелеву пораду нінащо.”
- ³² Прийшов Давид на верх гори, де звичайно поклоняються Богу, йому ж назустріч вийшов Хушай аркій. Одежа на ньому була роздерта, й земля наголові у нього.
- ³³ Давид і каже йому: “Як підеш зо мною, будеш тягарем мені.
- ³⁴ Як же повернешся до міста й скажеш Авесаломові: Царю, я буду твій слуга; був я перше слуга твоєму батькові, тепер же буду слуга тобі, - тоді зможеш мені обернути внівець Ахітофелеву пораду.
- ³⁵ Там будуть з тобою священики Цадок і Евіатар, отже все, що почуєш із царського палацу, даси знати Цадокові та Евіатарові - священикам.
- ³⁶ Також і з ними обидва їхні сини Ахімац, Цадоків син, і Йонатан, Евіатарів син. Отже, через них перекажете до мене все, що почуєте.”
- ³⁷ І повернувся Хушай, Давидів друг, у місто, саме, як Авесалом входив у Єрусалим.

РОЗДІЛ: 16

Ледве перейшов Давид верх гори, аж ось назустріч йому Ціва, Мерібаалів слуга, з парою нав'ючених ослів, що несли на собі двісті буханців хліба, сто в'язанок родзинок, сто спілих плодів і бурдюк вина.

² Давид і спитав у Ціви: “Навіщо воно в тебе?” Ціва відказав: “Осли для царського двору до їзди, хліб і спілі плоди на харч прислужі а вино на пиття потомленим у пустині.”

³ І питає цар: “А де ж син твого пана?” Ціва відказав цареві: “Он він зостався в Єрусалимі, бо подумав собі: сьогодні дім Ізраїлів віддасть мені батьківське царство.”

⁴ Тоді Давид сказав до Ціви: “Дивись, усе тепер твоє, що належало Мерібаалові.” Ціва каже: “Кланяюсь тобі, щоб й надалі знаходив ласку у твоїх очах, царю, мій пане!”

⁵ Коли цар Давид прибув у Бахурім, був там чоловік із Саулової родини на ім'я Семей, Герів син. Він вийшов і проклинав,

⁶ кидаючи камінням на Давида та на слуг царя Давида, його ж військо й усі витязі були праворуч і ліворуч від нього.

⁷ І говорив Семей, проклинаючи: “Геть, геть, мужу крови, мерзеннику!”

⁸ Повернув на тебе Господь усю кров Саулового дому, що ти замість нього зробивсь царем. Дав Господь царство в руки Авесалома, твого сина. А тепер упало на тебе нещастя, бо ти чоловік крови!”

⁹ Тоді Авішай, син Церуї, каже до царя: “Чого ж то оцей здохлий собака проклинає мого пана-царя? Дозволь мені піти й стягти йому голову.”

¹⁰ Та цар відказав: “Що мені й вам сини Церуї? Якщо проклинає, бо Господь сказав

йому: Проклинай Давида, - то хто може йому сказати: чому ти так робиш?"

11 І каже Давид до Авішая і до всіх своїх слуг: "Дивіться, ось мій син, що вийшов з мого тіла, наставився на моє життя, то скільки більше оцей веніяминянин? Лишіть його, нехай проклинає, бо це Господь звелів йому."

12 Може, Господь зглянеться на моє горе й віддасть мені добром замість сьогоднішнього прокльону."

13 І йшов Давид із своїми людьми дорогою далі, Семей же посувався узгір'ям повз нього та, йдучи, раз-у-раз кляв і жбурляв камінням, здіймаючи куряву.

14 І прибув Давид і весь народ, що був з ним, - стомлені. І там відпочили вони.

15 Авесалом же й усі мужі ізраїльські ввійшли в Єрусалим. І Ахітофел теж був з ним.

16 Прийшов Хушай аркій, Давидів приятель, до Авесалома й каже йому: "Нехай живе цар, нехай живе цар!"

17 Авесалом каже до Хушая: "Така твоя вірність до твого приятеля! Чого ж ти не пішов з твоїм приятелем?"

18 Хушай відказав Авесаломові: "О ні! Кого вибрав Господь та весь цей народ, і всі ці мужі ізраїльські, тому служитиму й при нім зостанусь."

19 А втім, кому ж я служитиму? Чи не його ж синові? Як служив твоєму батькові, так служитиму й тобі!"

20 Тоді Авесалом каже до Ахітофела: "Порадь мені, що чинити."

21 Ахітофел каже Авесаломові: "Увійди до наложниць твого батька, яких він залишив стерегти палацу, так бо весь Ізраїль спізнає, що ти став ненависним твоєму батькові, і скріпляться руки всіх, що з тобою."

22 І нап'яли Авесаломові на покрівлі намет, і Авесалом увійшов до наложниць свого батька на очах усього Ізраїля.

23 Рада ж, що її в ті дні давав Ахітофел, була така, неначе слово Бога для тих, хто звертався до нього. Такою була всяка Ахітофелева рада так для Давида, як і для Авесалома.

РОЗДІЛ: 17

1 І каже Ахітофел до Авесалома: "Давай, я виберу собі дванадцять тисяч чоловік і пушусь цієї ж ночі за Давидом."

2 Нападу я на нього, саме як він стомлений і знесилений, налякаю його, так що увесь народ, що з ним, утече, а я тоді вб'ю царя самого."

3 І приведу до тебе весь народ, як ото приводять наречену до свого чоловіка. Ти бо шукаєш лише життя однієї людини, і весь народ буде в мирі."

4 Сподобалось це слово Авесаломові й усім старшим ізраїльським.

5 Та Авесалом звелів: "Покличте також Хушай аркія, нехай почуємо, що він скаже."

6 І прийшов Хушай до Авесалома, а Авесалом каже йому: "Ось так пораяв Ахітофел; Чи маємо виконати його думку? Якщо ж ні, говори ти!"

7 Хушай же відказує Авесаломові: "Цим разом Ахітофелева порада недобра."

8 І сказав Хушай: "Ти знаєш твого батька та його людей, що вони відважні вояки, і вони роздратовані, як ведмедиця в полі, в якій забрано ведмедят. До того ж батько твій досвідчений вояк і не спатиме вночі з людьми."

9 Тепер він переховується в якійсь печері, або в якимсь іншому місці. І коли на самім початку упаде хтось із твоїх, то інші, довідавшись про це, скажуть: прибічники

Авесалома зазнали поразки.

10 А тоді навіть найхоробріший, що серце в нього левине, злякається, бо весь Ізраїль знає, що твій батько лицар, а ті, хто з ним, люди відважні.

11 Тож раджу: нехай увесь Ізраїль від Дану до Версавії збереться коло тебе, як пісок на березі моря, і ти сам виступиш посеред них.

12 Ми доберемось до нього, де б він не був, нападимо на нього, як падає роса на землю; не залишимо ні його самого, ні жадного з людей, що з ним.

13 Коли ж він сховається в якимсь місті, то весь Ізраїль принесе на те місто мотуззя, й ми стягнемо його у долину, так що не зостанеться там і каменя.”

14 Авесалом і весь Ізраїль кажуть: “Рада Хушая аркія краща за Ахітофелеву раду.” Так ось Господь призначив знищити влучну Ахітофелеву пораду, бо Господь хотів навести на Авесалома нещастя.

15 І сповістив Хушай священників Цадока й Евіятара: “Так і так пораяв Ахітофел Авесалома й старших ізраїльських, а я пораяв так і так.

16 Тож пошліть мерщій та сповістіть Давида: Не ночуй цієї ночі на бродах, що в пустині, а неодмінно переходь, щоб не загинути цареві з усім народом, що при нім.”

17 Йонатан та Ахімац стояли в Ен-Рогелі. І приходила служниця та приносила їм вістки, а вони йшли та сповіщали царя Давида, бо самі не могли показатись у місті.

18 Але якийсь хлопчина запримітив їх і звістив Авесалома. Тоді вони обидва чимдуж побігли звідти й увійшли в хату одного чоловіка з Бахуріму: а була в нього на подвір'ї ритва, вони й повлазили туди.

19 Жінка ж узяла та й розстелила накривало над ритвою та насипала на нього опиханого зерна, так що нічого не можна було запримітити.

20 Увійшли Авесаломові слуги в хату до жінки та й питають: “Де Ахімац із Йонатаном?” Жінка ж відповіла їм: “Перебрали через річку.” Шукали вони, та й, не знайшовши, повернулись у Єрусалим.

21 Коли відійшли, ті повилазили з ритви й пішли повідомити царя Давида. Вони сказали Давидові: “Уставайте і швидко переходьте воду, бо так і так пораяв Ахітофел проти вас.”

22 Устав Давид з усім народом, що був при ньому, та й перейшли Йордан, так що до досвітку не zostавсь ніхто, хто б не перейшов Йордан.

23 Побачивши Ахітофея, що його пораду занедбано, осідлав осла та й устав і відійшов додому у своє місто; розпорядивсь він щодо свого дому - і повісився. Так умер він, і поховали його в його батьківському гробі.

24 Давид прибув до Махнаїму, коли Авесалом перейшов Йордан і весь Ізраїль з ним.

25 На чолі війська поставив Авесалом Амаса замість Йоава. Був Амас сином чоловіка на ім'я Їтро, ізмаїльтянина, що ввійшов був до Авігайли, Нахашевої дочки, сестри Церуї, Йоавової матері.

26 Отаборивсь Ізраїль і Авесалом у Гілеал-країні.

27 Коли ж Давид прибув у Махнаїм, Шові, Нахаша син з Рабби Аммонської, Махір, Аммієла син з Лодевару, та Барзіллай, гілеадянин з Рогліму, принесли:

28 постелі й накривала, миски, глиняний посуд, пшениці, ячменю, муки, праженого зерна, квасолі, сочевиці,

29 меду, масла, овець і коров'ячого сиру - Давидові й людям, що були з ним, щоб мали що їсти, бо думали собі: люди ці голодні, зморені й стомлені спрагою в пустині.

РОЗДІЛ: 18

Давид, зробивши перегляд вояків, що були з ним, понастановляв над ними тисячників і сотників.

² І віддав Давид народ: третину під провід Йоава, третину під провід Авішая, сина Церуї, Йоавового брата, третину ж під провід Ітая з Гату. І об'явив Давид людям: “Я теж піду в похід з вами.”

³ Однак, люди відказали: “Ні, ти не підеш, бо коли ми втечемо, не сумуватимуть за нами, навіть коли б половина з нас полягла, не дбатимуть про нас, ти бо один як десять тисяч нас. Краще, як ти нам з міста допомагатимеш.”

⁴ І відказав їм цар: “Що вважаєте добрим у ваших очах, те я вчиню.” І став цар коло воріт, як увесь народ виходив сотнями й тисячами.

⁵ І дав цар такий наказ Йоавові, Авішаєві та Ітаєві: “Поводьтеся заради мене обережно з молодим чоловіком, з Авесаломом!” Увесь народ чув, як цар давав провідникам наказ про Авесалома.

⁶ І рушив народ у поле проти Ізраїля, і прийшло до бою у лісі Ефраїм.

⁷ Народ ізраїльський був там розбитий Давидовими слугами. Кровопролиття було того дня велике: втратили 20 000 чоловік.

⁸ Бій поширився на всю ту околицю, і ліс вигубив більше людей того дня, ніж меч.

⁹ Сталося, що опинивсь Авесалом перед Давидовими слугами. Був Авесалом верхи на мулі, а мул увійшов під густі гілляки великого дуба: голова його зачепилася за дуба, й він повис між небом і землею, а мул, що був під ним, пішов собі далі.

¹⁰ Коли побачив це якийсь чоловік, то доніс Йоавові: “Слухай, бачив я Авесалома, повис на дубі.”

¹¹ І відказав Йоав чоловікові, що приніс йому цю вістку: “Якщо ти його бачив, чому ж ти не забив його на місці? Я був би дав тобі десять срібних шеклів і пояс.”

¹² Чоловік відповів Йоавові: “Та хоч би мені й тисячу срібних шеклів відважили на руку, я б не звів руки на царського сина. Чули ж бо ми, як цар наказав тобі, Авішаєві й Ітаєві, казавши: Вважайте заради мене на молодого чоловіка, на Авесалома!

¹³ І коли б я підступно зважився на його життя, ніщо б не утаїлось від царя, та й ти сам став би проти мене.”

¹⁴ І відказав Йоав: “Годі мені довше гаятись.” І взяв він до руки три стріли й всадив їх у серце Авесаломові, що ще живий висів на дубі.

¹⁵ Десятеро Йоавових зброєносців обступили і били Авесалома, доки не забили.

¹⁶ І засурмив Йоав у сурму, і народ повернувся з погоні за Ізраїлем, бо Йоав стримав народ.

¹⁷ Взяли вони Авесалома й кинули його до великої ями в лісі та насипали над ним велику купу каміння. Тим часом ізраїльтяни порозбігались - кожен до свого намету.

¹⁸ Авесалом ще за життя поставив собі був пам'ятника, що в Царській долині, бо він казав: нема в мене сина, щоб збереглося моє ім'я в пам'ять, - і назвав він той пам'ятник своїм іменем. І зветься він “Авесаломів пам'ятник” по цей день.

¹⁹ Ахімац же, Цадоків син, каже: “Хочу побігти й занести цареві радісну вістку, що Господь визволив його від ворогів його.”

²⁰ Йоав же до нього: “Ти не той муж, що понесе сьогодні вістку. Іншого дня понесеш вістку, але сьогодні не понесеш новини, бо вмер царський син.”

²¹ І велів Йоав якомусь кушієві: “Піди й повідай цареві, що ти бачив.” Поклонивсь кушій Йоавові та й побіг.

- ²² Але Ахімац, Цадоків син, знову сказав до Йоава: “Що б там не сталося, а я теж побіжу за кушієм.” Йоав каже: “Та чого бо тобі, мій сину, бігти? Нагороди не матимеш за принесену вістку.”
- ²³ Тоді він відповів: “Що б там не було, побіжу!” Йоав знов до нього: “Біжи.” І побіг Ахімац дорогою, що йде Йорданською рівниною, і випередив кушія.
- ²⁴ Давид сидів між обома ворітьми, вартовий же вийшов на дах воріт, що над муром; він підвів очі й побачив, що біжить якийсь чоловік сам.
- ²⁵ Тоді вартовий крикнув і дав знати цареві. І сказав цар: “Якщо він один - то гарна новина в нього на устах.” А той дедалі наближався.
- ²⁶ Тоді бачить вартовий, що біжить другий. Крикнув тоді вартовий у напрямі воріт: “Дивися, знову біжить якийсь чоловік сам-один!” І каже цар: “І цей теж несе добру вістку.”
- ²⁷ Вартовий же: “Як бачу я, то хода першого немов хода Ахімаца, Цадокового сина.” Цар каже: “Він добрий чоловік і несе якусь добру вістку.”
- ²⁸ Тоді Ахімац скликнув і сказав цареві: “Перемога!” І впав обличчям до землі перед царем і мовить: “Благословен Господь, твій Бог, що видав людей, які підняли свою руку проти царя, мого пана.”
- ²⁹ І питає цар: “Чи все гаразд із молодим Авесаломом?” Ахімац же відповідає: “Бачив я великий заколот, коли Йоав посилав царського слугу й мене, твого слугу, та я, однак, не дізнався, що там сталося.”
- ³⁰ І відказав цар: “Поступись набік і стань он там.” Той поступивсь набік і став.
- ³¹ Тоді надходить і кушій та й каже: “Нехай цар, мій пан, почує добру вістку. Господь визволив тебе з рук усіх, що повстали були проти тебе.”
- ³² І питає цар кушія: “Чи все гаразд із молодим Авесаломом?” Кушій відповів: “Нехай буде ворогам мого пана і царя, і всім, що повстають проти тебе, таке лихо, як цьому юнакові.”

РОЗДІЛ: 19

Тоді зворушився цар і пішов до горниці над ворітьми, заплакав і так говорив, плачучи: “Сину мій Авесаломе, сину мій! Сину мій, Авесаломе! О, щоб я був умер замість тебе! Авесаломе, мій сину, сину мій!”

- ² Тим часом донесли Йоавові: “Слухай, цар плаче та сумує за Авесаломом!”
- ³ І обернулась того дня перемога в жалобу всього народу, бо народ почув того дня, що цар уболює над своїм сином.
- ⁴ Тому входив того дня народ крадькома в місто, як прокрадається засоромлене військо, що втекло в часі бою.
- ⁵ Цар же закрив собі обличчя й кричав уголос: “Сину мій Авесаломе, Авесаломе. мій сину, мій сину!”
- ⁶ І ввійшов Йоав до царя в дім і каже: “Сьогодні покрив ти соромом обличчя усіх твоїх слуг, що спасли нині життя твоє, твоїх синів, твоїх дочок, твоїх жінок і твоїх наложниць,
- ⁷ бо ти любиш тих, хто тебе ненавидить, і ненавидиш тих, хто тебе любить! Ти бо сьогодні показав, що воєводи й слуги У тебе ніщо; бо тепер я знаю, що як би Авесалом був живий, а всі ми сьогодні вмерли, ти був би нині задоволений.
- ⁸ Ото вставай тепер, вийди та й промов приязно до твоїх слуг, бо, клянусь Господом,

коли ти не вийдеш, цієї ж ночі ніхто не залишиться з тобою. А це буде гірше тобі за все лихо, що спало на тебе від твоєї молодости.”

⁹ Тож устав цар і сів у брамі. І сповіщено всьому народові: “Дивіться, цар сидить у брамі.” І увесь народ прийшов перед царя. Ізраїльтяни ж порозбігались - кожен у свій намет.

¹⁰ Увесь народ - в усіх колінах ізраїльських - ремствував, кажучи: “Цар спас нас із рук ворогів наших, це ж він урятував нас з рук філістимлян, а тепер йому довелося утікати з краю від Авесалома.

¹¹ А щодо Авесалома, що його ми помазали над нами, то він упав у бою. Чому ж ото вагаєтесь, щоб повернути царя?”

¹² Цар Давид послав так сказати священикам - Цадокові й Евіатарові: “Говоріть зо старшими Юди й скажіть: Чому ви маєте бути останні, щоб повернути царя в його дім? І те, що говорилося у цілім Ізраїлі, дійшло було до царя в його дім.

¹³ Ви ж мої брати, моя кість і моє тіло; чого ж ви хочете бути останні, щоб повернути царя?

¹⁴ Та й Амасові скажіть: Чи ти ж не моя кість і не моє тіло! Нехай Бог мені відплатить і гіршим, якщо ти не будеш у мене відтепер начальником над військом замість Йоава!”

¹⁵ І прихилив він собі серце всіх людей Юди, всіх як одного чоловіка, і вони послали сказати цареві: “Вертайся назад - сам і всі твої слуги.”

¹⁶ Тож повернувся цар і прибув до Йордану, а юдеї прийшли у Гілгал, щоб зустрічати царя й переправити його через Йордан.

¹⁷ Та й Семей, Герів син, веніяминянин з Бахуріму, теж поспішив і прибув з людьми Юди назустріч цареві Давидові.

¹⁸ Мав він із собою тисячу чоловік з веніяминового коліна й Ціву, слугу Саулового дому, з його п'ятнадцятьма синами і дванадцятьма слугами. І прибули вони до Йордану ще перед царем.

¹⁹ Перейшли вони вброд, щоб переправити царську родину й стали йому до послуг. Семей, Герів син, упав перед царем, як цей мав переправлятися через Йордан.

²⁰ І каже він до царя: “Нехай мій пан не вважає мене винним, ані не пам'ятає того, чим твій раб провинився того дня, коли цар, мій пан, виходив з Єрусалиму. Нехай цар не бере того до серця!

²¹ Бо твій раб знає, що згрішив; але дивися, сьогодні я прийшов перший з усього Йосифового дому, щоб вийти назустріч, моєму панові.”

²² Але Авішай, син Церуї, відповів, кажучи: “Чи не повинен Семей піти на смерть за те, що проклинав Господнього помазаника?”

²³ Та Давид сказав: “Яке діло я маю з вами, сини Церуї, що ви сьогодні стаєте як мої противники? Чи ж мав би сьогодні хтось згинув в Ізраїлі? Хіба ви не знаєте, що я сьогодні цар над Ізраїлем?”

²⁴ І каже цар до Семей: “Ти не помреш!” І поклявся йому цар.

²⁵ Мерібаал, Саулів нащадок, теж вийшов назустріч цареві. Не мив він своїх ніг і не розчісував бороди, і не прав своєї одежі з того дня, як цар відійшов, до того дня, поки він повернувся здоровий.

²⁶ А коли прийшов він з Єрусалиму назустріч цареві, цар спитав його: “Чому не пішов ти зо мною, Мерібаале!”

²⁷ Той відповів: “Царю, мій пане, мій слуга обманув мене, бо твій раб сказав був: Осідлаю я собі ослицю, на яку сяду й поїду за моїм царем, бо твій слуга кривий.

- 28** Отож оббрехав він твого раба перед царем, моїм паном, але цар, мій пан, як той янгол Божий, тому вчини, що добре в твоїх очах.
- 29** Вся бо родина мого батька на смерть заслужила собі перед царем, моїм паном, проте ти поставив твого слугу між тих, що їдять з твого столу. Та й яке ж у мене ще право взивати до царя?”
- 30** Відповів йому цар: “Та чого ти так розводишся словами? Я вирішив: ти й Ціва поділитесь посілістю.”
- 31** Тоді Мерібаал каже до царя: “То нехай радше забере собі все, бо ти пан мій, цар, здоров вернувсь до себе додому.”
- 32** Барзілла-гілеадянин зійшов з Рогеліму й пішов із царем до Йордану, щоб провести його до річки.
- 33** Був Барзілла вельми старий. Було йому вісімдесят років. То він харчував царя за його побуту в Махнаїмі, бо був він людиною вельми заможною.
- 34** І цар каже Барзіллаєві: “Ходи зо мною, я влаштую тебе в себе в Єрусалимі.”
- 35** Барзілла же каже цареві: “Скільки то ще років мого життя, щоб мені йти з царем у Єрусалим?”
- 36** Вісімдесят років мені тепер. Чи ж: можу я розрізнити між добрим і злим? Чи твоєму слугі смакує те, що він їсть або що п'є? Чи можу ще я слухати голос співаків та співачок? Чого ж то твій слуга мав би бути ще тягарем цареві, моєму панові?
- 37** Тільки трохи твій слуга проведе царя за Йордан. І за що цар віддячуватиме мені такою милістю?
- 38** Дозволь, нехай твій раб повернеться, щоб умерти у своїм родиннім місті коло гробу мого батька й моєї матері. Але нехай твій слуга Кімгам іде з царем, моїм паном. Зроби з ним, що тобі довподоби.”
- 39** І відповів цар: “Нехай Кімгам іде зо мною, я зроблю йому те, що тобі подобається. Що б не забажав від мене, зроблю для тебе
- 40** Тоді народ перебрів Йордан, і цар теж перейшов. І поцілував цар Барзілла та поблагословив його, і той повернувся додому.
- 41** Далі пішов цар до Гілгалу, Кімгам же ішов з ним. Увесь народ Юди, як також: і половина народу ізраїльського, проводжали царя.
- 42** Та прийшли всі мужі ізраїльські до царя й питають царя: “Чому наші брати, мужі Юди, викрали тебе й переправили через Йордан царя й увесь його дім та й усіх людей Давида з ним?”
- 43** І відповіли мужі Юди мужам ізраїльським: “Бо цар . наш родич; і чого ви сердитесь за це? Чи ми їли щось від царя або одержали щось від нього?”
- 44** І відповіли мужі ізраїльські мужам Юди кажучи: “Ми маємо десять часток у царя, ба й більше - ми скоріше первородні від вас. Навіщо ж ви зневажаєте нас? Чи ж наш голос не був перший, щоб повернути нашого царя назад?” Але слова мужів Юди були сильніші, ніж слова мужів ізраїльських.

РОЗДІЛ: 20

1 сталося, що був там негідник на ім'я Савей (Шеваг), Біхріїв син, веніяминянин. Засурмив він у сурму й кликнув: “Не маємо частки з Давидом, нема нам спадщини з Єсеевим сином! Кожний до свого намету, Ізраїлю!”

2 І тоді всі мужі ізраїльські відступили від Давида та пішли за Савеєм, Біхрієвим

сином. Але мужі Юди zostались при своєму царі, від Йордану до Єрусалиму.

³ Коли повернувся Давид до свого дому в Єрусалимі, взяв він десять наложниць, що їх був лишив доглядати дому, і посадив їх до окремої хати. Харчував він їх, але до них не ходив. Так були вони замкнені аж до смерти, живучи як удовиці.

⁴ І повелів цар Амасові: “Склич мені протягом трьох днів мужів юдейських і будь тут сам присутній.”

⁵ І пішов Амас скликати юдеїв, але забарився поза реченець, що йому призначено.

⁶ І каже Давид до Авішай: “Тепер накоїть нам Савей, Біхрїїв син, більш лиха, ніж Авесалом. Тож візьми слуг твого пана й пустися за ним, щоб він не знайшов собі укріплених міст і не втік від нас.”

⁷ І пішли за Авішаєм Йоавові керетії, пелетії і всі хоробрі; і рушили вони з Єрусалиму навздогін Савееві, Біхрїєвому синові.

⁸ Коли були вони коло великого каменя, що в Гївеоні, вийшов їм назустріч Амас. Йоав же був одягнений у військову керею, а поверх кереї був оперезаний мечем, що висів при боці у піхві. Як він підходив, меч упав,

⁹ і Йоав каже до Амаса: “Почуваєш себе добре, мій брате?” і взяв Йоав правицею Амаса за підборіддя, щоб поцілувати його.

¹⁰ Амас не помітив меча, що був у Йоава в руці. Вдарив він його ним у живіт так, що його внутрішні вийшли на землю, і вже не повторював удару. І той умер. Тоді Йоав та його брат Авішай погнали навздогін за Савеем, Біхрїєвим сином.

¹¹ Один же з Йоавових слуг став над Амасом та й каже: “Хто воліє Йоава і хто за Давида, нехай іде за Йоавом!”

¹² А Амас увесь у крові лежав посеред дороги. Побачивши той чоловік, що ввесь народ зупиняється, відволік Амаса з дороги на поле й накинув на нього одєжину, бо бачив, що кожний, хто проходив коло нього, зупинявся.

¹³ Коли усунено його з дороги, усі люди прямували за Йоавом, щоб здоганяти Савея, Біхрїєвого сина.

¹⁴ Пройшов він по всіх колінах ізраїльських аж до Авел Бет-Маахи, і всі добірні мужі зібрались і пішли за ним.

¹⁵ Прийшли вони й облягли Савея в Авел Бет-Маасі, висипали вал, що сягав аж до мурів і народ, що був з Йоавом, намагався розвалити мур.

¹⁶ Тоді якась мудра жінка закликала з міста: “Слухайте, слухайте! Скажіть, будь ласка, Йоавові: Ходи сюди, я хочу з тобою говорити.”

¹⁷ І наблизився він до неї, а жінка спитала його: “Ти - Йоав” А він відказав: “Я.” Вона каже до нього: “Вислухай слова раби твоєї.” А він каже: “Слухаю.”

¹⁸ І промовила вона так: “Давніше говорилося звичайно: нехай спитають в Авел, і так чинено.

¹⁹ Я - одне з мирних і вірних (міст) в Ізраїлі, а ти намагаєшся знищити місто і матір (городів) в Ізраїлі! Навіщо руйнуєш спадкоємство Господнє?”

²⁰ А Йоав відповів, кажучи: “Далеке воно, далеким хай буде воно від мене! Щоб я руйнував та нищив!

²¹ Не про те йдеться. Один чоловік з Ефраїм-гір, Савей на ім'я, Біхрїїв син, підняв проти царя Давида руку; видайте нам його одного, й я відійду від міста.” Жінка сказала Йоавові: “Дивись, голову його кинуть тобі через мур.”

²² Тоді пішла вона до народу та порадила своїм мудрим словом. І відтяли вони Савееві, Біхрїєвому синові, голову й кинули Йоавові. Тоді він засурмив у сурму, і вони відступили від міста, кожен до свого намету; Йоав же повернувся в Єрусалим до

царя.

23 Йоав був начальником над усім ізраїльським військом; Беная, Єгоядів син, був поставлений над керетіями й над пелетіями;

24 Адорам наставником над підневільними працями; Йосафат, Ахілудів син - літописець;

25 Шея - писар; Цадок та Евиятар були священики.

26 Також і Іра з Яіру був священиком при Давиді.

РОЗДІЛ: 21

Був за днів Давида голод протягом трьох років поспіль, і шукав Давид обличчя Господнього, і Господь сказав: "Це через Саула та через його скривавлений дім, тому що він повбивав гівонітів."

2 Тоді покликав цар гівонітів і сказав до них, - гівоніти ж не були із синів ізраїльських, були вони з рештки аморіїв, і хоч заприсяглись були їм сини ізраїльські, та Саул з ревности заради Ізраїля і Юди намагався вигубити їх, -

3 тож Давид і каже до гівонітів: "Що я маю вам зробити і чим спокутувати, щоб ви благословили спадкоємство Господнє?"

4 Гівоніти ж відповіли йому: "Не в золоті, ні в сріблї тут справа між нами та Саулом і його домом; і не нам, щоб когось стратити в Ізраїлі." І питає він: "Що ж ви хочете, щоб я зробив вам?"

5 Вони відповіли цареві: "Того чоловіка, що винищував нас і хотів вигубити нас, щоб уже більше ми не існували в цілій ізраїльській землі, -

6 нехай нам видані будуть семеро з його потомків, і ми повісимо їх у Гівеа на горі Господній." І сказав цар: "Я видам їх."

7 Але цар пощадив Мерібаала, Йонатанового сина, Саулового внука, задля присяги перед Господом, що була між ними - між Давидом та Йонатаном, Сауловим сином.

8 І взяв цар обох синів Ріцпи, Айєвої дочки, що їх вона народила Саулові: Армонія і Мерібаала та п'ятьох синів Мерави, Саулової дочки, що народила вона Адрієлові, Барзіллаєвому синові з Мехоли.

9 І видано їх у руки гівонітам, а вони повісили їх на горі перед Господом. Так семеро їх загинуло разом; вони згинули в перші дні жнив, на початку ячмінних жнив.

10 Ріцпа ж, Айєва дочка, взяла ряднину, розстелила її собі на скелі, від початку жнив, аж поки не полилась на них вода з неба, і не допускала птиць піднебесних сідати на них вдень, ані польових хижаків уночі.

11 Коли сповістили Давидові, що зробила Ріцпа, Айєва дочка, Саулова наложниця,

12 пішов Давид і взяв кості Саула й кості Йонатана, його сина, від мешканців Явеш-Гілеаду, що їх були викрали з майдану в Бет-Шані, де їх повісили були філістимляни того дня, як побили були Саула в Гілбоа.

13 І забрав він звідтіть кості Саулові й кості Йонатана, його сина, і позбирано кості повішених.

14 І поховали кості Саула та Йонатана, його сина, у Веніяминовій країні, в Целі, в гробі Кіша, його батька. І сповнено все, що наказав цар. Після того змилосердивсь Господь над краєм.

15 І знову була війна між філістимлянами та Ізраїлем. Зійшов Давид зо своїми слугами, і розпочали вони бій. Та Давид утомився.

- ¹⁶ А Есві-Бенов, один із потомків рефаїв спис якого важив триста шеклів міді, і він був підперезаний новим мечем, - задумав він убити Давида.
- ¹⁷ Та Авішай, син Церуї, прийшов йому на допомогу і вдарив філістимлянина й убив його. Тоді Давидові мужі заприсяглись йому, кажучи: "Ти не ходитимеш більше з нами в бій, щоб не згасло Ізраїлеве світло."
- ¹⁸ Після того була ще одна війна з філістимлянами у Гові. Тоді Сібхай-хушій забив Сафа, що був з потомків рефаїв-велетнів.
- ¹⁹ Та коли знову була війна з філістимлянами у Гові, Елханан, Ягре-Оргімів син, з Вифлеєму, забив брата Голіята з Гату, а ратище його списа було як ткацьке воротило.
- ²⁰ Була ще раз війна під Гатом. Був там чоловік високого росту, мав він по шість пальців на кожній руці і по шість пальців на кожній нозі - разом двадцять чотири. Був він теж з роду рефаїв.
- ²¹ Коли зневажив він Ізраїля, то Йонатан, син Шімеа, Давидового брата, вбив його.
- ²² Оці чотири походили з рефаїв в Гаті; полягли вони від руки Давидової й слуг його.

РОЗДІЛ: 22

- І** заспівав Давид до Господа того дня, як Господь врятував його з рук усіх ворогів його та з руки Саулової, словами цієї пісні,
- ² і промовив: "Господь - моя скеля, моя твердиня, мій спаситель,
- ³ мій Бог, моя скеля, до нього прибігаю! Мій щит і ріг мого спасіння, моя твердиня й моє прибіжище, мій спаситель, що від напасти рятує мене.
- ⁴ Закличу до всехвального Господа і визволюсь від ворогів моїх,
- ⁵ бо оточили мене хвилі смерті, пекельні річки настрашили мене.
- ⁶ Ланцюги Шеолу обплутали мене, передо мною тенета смерті.
- ⁷ У моїй скорботі закликав я до Господа, і до Бога мого візвав я; і почув він із храму свого мій голос, і мій крик дійшов до його вух.
- ⁸ Задрижала й стряслася земля, основи небес затремтіли, бо він закипів гнівом.
- ⁹ Дим знявся у нього з ніздер, і вогонь палючий у нього з уст, вугільним жаром запалало від нього.
- ¹⁰ І схилив небеса, і зійшов, і чорна хмара під ногами у нього.
- ¹¹ І верхи на херувимі летів він, і мчав на крилах вітру.
- ¹² Огорнувся темнотою, мов наметом, чорними водами, густими хмарами.
- ¹³ Від блиску, що перед ним, запалало гаряче вугілля.
- ¹⁴ Загримів з небес Господь, і Всевишній дав свій голос.
- ¹⁵ І зіслав він свої стріли й розсіяв їх, метнув блискавицею й розігнав їх.
- ¹⁶ І показалися морські дна, і відкрились підвалини всесвіту від погрози Господньої, від подуву духу гніву його.
- ¹⁷ Простяг з висоти руку, взяв мене, витяг мене з вод великих.
- ¹⁸ Врятував мене від ворога мого потужного, від ненависників моїх, сильніших за мене.
- ¹⁹ Нападали вони на мене в день мого нещастя, але Господь став мені підпорою.
- ²⁰ Вивів він мене у простори, він спас мене, бо я йому довподобі.
- ²¹ Воздав мені Господь за моєю справедливістю, згідно з чистотою Рук моїх

винагородив мене.

22 Бо я зберіг путі Господні і беззаконням не відступив від мого Бога.

23 Усі бо його присуди передо мною, і ухвал його я не цурався.

24 Але був я досконалий перед ним і зберігав себе від гріха.

25 Тож винагородив мене Господь за моєю справедливістю і за моєю чистотою перед його очима.

26 З милостивим ти милостивий; з досконалим ти досконалий.

27 З чистим ти чистий; з хитруном ти обачний.

28 Ти рятуєш народ смиренний, а очі гордих хилиш низько.

29 Ти бо мій світильник, Господи, мій Боже, що освітлюєш мою темряву.

30 Завдяки тобі пробиваю я вал, завдяки моєму Богові перескакую мур.

31 Шлях Божий досконалий, слово Господнє випробуване вогнем; він - щит для всіх, що прибігають до нього.

32 Хто ж бо Бог, окрім Господа? Або - хто скеля, окрім нашого Бога?

33 Бог, кріпость моя сильна, робить мою дорогу бездоганною.

34 Він зробив мої ноги бистрими, як ноги сарни, і поставив мене на моїх височинах.

35 Він навчив мої руки воювати, і мої рамена напинати мідяного лука.

36 Ти дав мені твій щит спасіння, і твоя опіка зробила мене великим.

37 Ти зробив широкими підо мною мої кроки, і стопи мої не захитались.

38 Я переслідував моїх ворогів і нищив їх, і не повертався, поки не вигубив їх.

39 Я зламав їх, розбив їх, і більш не встали вони, упали вони мені під ноги.

40 Ти оперезав мене силою на бій, і підбив під мене моїх противників,

41 ти обернув моїх ворогів до втечі, і моїх ненависників порозганяв.

42 Заблагали вони, та нікому було рятувати; до Господа - та він не відповів їм.

43 Я порозкидав їх, як пил земний, мов грязюку на вулиці, роздавив, розтоптав їх.

44 Ти вирятував мене від чварів народу, поставив мене на чолі народів. Народ, що його я не знав, служить мені,

45 чужинці підлещувались мені, ледве почувши-послухавши мене.

46 Чужинці, страхом пройняті, вийшли з своїх твердинь, тремтіли.

47 Нехай живе Господь, і нехай буде благословенна моя скеля, нехай буде піднесений Бог - скеля мого спасіння,

48 Бог, що дав мені помститися, що підбив під мене народи.

49 Ти визволив мене від ворогів моїх і вивищив мене над моїми ненависниками, ти звільнив мене від насильника.

50 Тим прославлятиму тебе, Господи, в народах, співатиму імені твоєму.

51 Ти дав великі перемоги своєму цареві, зробив ласку своєму помазаникові - Давидові та його потомству навіки."

РОЗДІЛ: 23

Ось останні слова Давида: слово Давида, Єссеєвого сина, слово мужа, поставленого високо, помазаника Бога Якова, любого співця Ізраїля:

2 "Дух Господній промовляє через мене, слово його в мене на язиці.

3 Промовив Бог Ізраїлів, Ізраїлева скеля промовила до мене: Пануватиме над

людьми справедливий, пануватиме богобоязливий.

⁴ Немов світ уранці, коли сходить сонце, безхмарного ранку, від його проміння попід росю вийшла з землі трава, -

⁵ чи ж не так воно з моїм домом у Бога? Він бо заключив зо мною вічний союз, союз повнотою впоряджений, певний. Так! Він виростить усе моє спасіння й усе моє бажання.

⁶ А нікчемні всі, - мов терня, що ніхто не бере його в руку, -

⁷ ніхто їх не доторкається, хібащо з залізом та деревом, і палять їх на вогні дощенту.”

⁸ Ось імена Давидових витязів: Ішбаал, Гахмоній, головний над трьома. Він підняв свого списа на вісімсот мужів і вигубив їх за одним разом.

⁹ По ньому - між трьома богатирами - Єлеазар, син Додо, Ахохів син; він був з Давидом у Пасдаммімі, коли філістимляни зібрались були там на бій. Мужі ізраїльські повернулись назад,

¹⁰ але він устав й бив філістимлян, аж доки не стомилаь його рука, що мов прилипла до меча. Того дня дарував був Господь велику перемогу. Народ повернувся за ним тільки для того, щоб забрати здобич.

¹¹ За ним був Шамма, Аггеїв син, з Гарару. Філістимляни зібрались були біля Лехі, де був лан поля, засіяний сочевицею. Хоч військо втекло було від філістимлян,

¹² він став серед поля, обороняв його й побив філістимлян. І дарував Господь велику перемогу.

¹³ Раз якось троє з тридцятьох зійшли були до Давида під час жнив, у печеру Адулам, саме як частина філістимлян розтаборились у Рефаїм-долині.

¹⁴ Тоді Давид був у твердині, а філістимлянська залога була у Вифлеємі.

¹⁵ Запрагнув Давид, тож каже він: “Хто принесе мені води з криниці, що у Вифлеємі при воротях?”

¹⁶ І продерлися три богатири у філістимлянський табір, зачерпнути води з криниці, що в Вифлеємі при воротях, узяли й принесли її Давидові. Однак він не хотів її пити, але вилив її (в жертву) Господеві,

¹⁷ кажучи: “Далеким хай воно буде від мене, Господи, щоб я таке вчинив! Чи це ж не кров мужів, що важили своїм життям?” І не хотів він її пити. Ось таке доказали ці три витязі.

¹⁸ Авішай, Йоавів брат, син Церуї, був головний над тридцятьма. Він підняв списа на трьохсот і вбив їх. Вславився він між тридцятьма.

¹⁹ Він був найвизначніший з-поміж тридцятьох, що став їх провідником, але не дорівнював трьом.

²⁰ Беная, син Єгояди, з Кавцелу, славний подвигами муж, добив був двох Арієлових синів з Йоаву. Він же зійшов і вбив лева в середині ритви, того дня, коли саме упав сніг.

²¹ Вбив він також якогось єгиптянина, велетня; в руках єгиптянина був спис, але він зійшов до нього з палицею, вирвав з рук у нього списа й забив його власним же його списом.

²² Такі ось подвиги вчинив Беная, Єгояди син, чим зажив собі великої слави з-поміж тих тридцятьох героїв.

²³ Він був найбільше шанований поміж тридцятьма, але він не дорівнював трьом. Давид поставив його над своїм двірським вояцтвом.

²⁴ Азаел, Йоавів брат, був один із тридцятьох; і Елханан, син Додо, з Вифлеєму,

- 25 Шамма з Хароду, Еліка з Хароду,
26 Хелец Палтій, Іра, Ікешів син, з Текоа,
27 Авіезер з Анатоту, Сібхай із Хуші,
28 Цалмон з Ахоху, Маг-рай із Нетофи.
29 Хелед, Баани син, із Нетофи; Ітай, Рівая син, з Гівеа, веніяминянин,
30 Беная із Пірато-ну, Хідай із Нахле-Гаашу,
31 Аві-Алвон з Арави, Азмавет із Бахуріму,
32 Еліяхба з Шаалвіму, Яшен-Гуній, Йонатан,
33 син Шамми, з Гарару, Ахіям, Шараріїв син, з Гарару.
34 Еліфелет, Ахазбаїв син, з Маахи; Еліям, Ахітофелів син, з Гіло.
35 Хецрай із Кармелю, Паграй з Арбі.
36 Їгал, Натанів син, із Цови; Баній із Гаду,
37 Целек з Аммону, Нахрай із Беероту - зброєноша Йоава, сина Церуї,
38 Іра з Їтра, Гарев з Їтра,
39 Урія хеттит. Усіх разом тридцять сім.

РОЗДІЛ: 24

Знову запалав гнів Господній на Ізраїля та побудив Давида проти них, кажучи:
“Піди, перелічи Ізраїля та Юду.”

- 2 І звелів цар Йоавові, начальникові війська, що був з ним: “Пройди почерез усі коліна ізраїльські від Дану до Версавії і порахуй народ, щоб я знав число народу.”
3 І відповів Йоав цареві: “Нехай Господь, твій Бог, додасть народові сто разів стільки, як його є, і нехай очі царя, мого пана, бачать те, однак чому, мій пан, забажав того?”
4 Проте, царський наказ до Йоава й до воєвод переважив, і рушили Йоав і воєводи з-перед царя переписувати народ ізраїльський.
5 Перейшли вони Йордан і почали в Ароері, направо від міста, що серед Гад-долини, а потім в Язеї.
6 Прийшли вони до Гілеаду і в край хеттитів до Кадешу; і дійшли до Дану в околиці Сидону.
7 Прибули вони в твердиню Тир, і в усі міста хіввіїв та ханаанян, і пішли далі в Негев Юди, в Версавію.
8 Обійшовши через увесь край, повернулись вони по дев'ятьох місяцях і двадцятьох днях у Єрусалим.
9 І дав Йоав цареві число переписаного народу: і було в Ізраїлі 800 000 боєздатних мужів, що володіли мечем, а в Юди 500 000.
10 Та Давидове серце було неспокійне після того, як він почислив народ. Тоді Давид сказав до Господа: “Согрішив я тяжко, зробивши це. Отож, Господи, прошу, прости провини твого раба, бо вчинив я дуже нерозумно.”
11 Коли Давид устав уранці, прийшло Господнє слово до пророка Гада, Давидового видючого:
12 “Іди й скажи Давидові: Так говорить Господь: Три речі я пред'являю тобі, вибери собі одну з них, щоб я виконав її тобі.”
13 І прибув Гад до Давида та й оповідає йому, кажучи до нього: “Чи має панувати в твоєму краї три роки голод; чи волієш три місяці втікати від ворога, що гнатиметься

за тобою; чи хочеш, щоб була три дні чума у твоєму краї? Тепер обміркуй і розсуди, що маю відповісти тому, хто послав мене.”

14 Давид відповів Гадові: “Я пригноблений вельми, однак воліємо потрапити в руки Господні, бо його милосердя велике, людям же в руки впасти не хочу!”

15 І послав Господь чуму на Ізраїля від ранку аж по призначений час; і вмерло, від Версавії до Дану, 70 000 чоловік.

16 Коли ангел простягнув був руку на Єрусалим, щоб вигубити його, то Господь зглянувся на лихо та сказав ангелові, що вигублював люд: “Досить уже! Затримай твою руку.” Тоді ангел Господній був якраз на току Орни євусія.

17 Коли побачив ангела, що вбивав народ, сказав Давид до Господа, мовлявши: “Дивись, це ж я згрішив, я провинився! Ці овечки -що вони зробили? Нехай твоя рука буде проти мене та проти дому батька мого!”

18 І прийшов того дня до Давида Гад і каже до нього: “Іди, постав Господеві жертovníк на току Орни євусія.”

19 І пішов Давид згідно з Гадовим словом, як велів був Господь.

20 Коли побачив Орна, що цар із своїм двором простує до нього, вийшов Орна й уклонився цареві лицем до землі.

21 І спитав Орна: “Для чого цар, мій пан, прийшов до свого слуги?” А Давид відповів: “Купити в тебе тік для побудови жертovníка Господеві, щоб відійшла від народу пошесть.”

22 Орна ж каже до Давида: “Нехай цар мій пан, візьме й жертвує те, що добре в його очах! Ось і воли для всепалення, і вози та ярмо від волів на дрова.

23 Все це Орна дає цареві.” Далі Орна каже до царя: “Нехай Господь, Бог твій, буде ласкавий до тебе.”

24 Але цар відповів до Орни: “Ні, я таки хочу придбати його від тебе за гроші, я не можу принести Господеві, моєму Богові, всепалення, що мені нічого не коштує.” І купив Давид тік і волів за п'ятдесят срібних шеклів.

25 І збудував там Давид жертovníк Господеві та приніс всепалення й мирні жертви. І Господь змилювався над краєм, і пошесть усунулась від Ізраїля.

For other languages please go to www.wordproject.org